

LUND UNIVERSITY

Joint Faculties of Humanities and Theology

Kandidatprogram i Europastudier

EUHA20

Examensarbete kandidatnivå – Europastudier

VT 2013

Europa 2020-strategin och kommunerna

*En fallstudie om kommunernas inställning till implementering av
Sveriges nationella mål*

Författare

Malin Fredricson

Handledare

Mi Lennhag

Sammanfattning

- Titel:* Europa 2020-strategin och kommunerna
– En fallstudie om kommunernas inställning till implementering av Sveriges nationella mål.
- Seminariedatum:* 3-4 juni 2013.
- Ämne/ kurs:* EUHA20, Examensarbete i Europastudier (kandidatnivå), 15 högskolepoäng.
- Författare:* Malin Fredricson
- Handledare:* Mi Lennhag
- Nyckelord:* Europa 2020-strategin, Sveriges nationella mål, Kommun, Implementering, fallstudie.
- Syfte:* Sveriges regering anser att det är viktigt att både den lokala och regionala nivån integrerar samt arbetar för Europa 2020-strategin. Regeringen uttrycker att även den kommunala nivån har en central roll att arbeta för att uppfylla delar av målen. Syftet är att öka förståelsen av kommunernas inställning till implementering av Sveriges nationella mål.
- Frågeställning:* Vilken inställning har de undersökta kommunerna till implementering av Sveriges nationella mål?
- Metod:* Uppsatsen metodologiska förhållningssätt utgörs av en kvalitativ forskningsmetod med fallstudie som forskningsdesign.
- Teori:* Studiens teoretiska ramverk består av fyra teorier: Två teorier om anledningar till implementeringsproblem, det vill säga intressefråga samt resurs- och prioriteringsfråga. En teori om representativitet och funktion (uppgifter) samt en teori om lokal demokrati.
- Empiri:* Den primära källan utgörs av åtta semistrukturerade intervjuer, som genomförts på EU-samordnare/ansvarig samt kommunstyrelsens ordförande/ vice ordförande i fyra olika kommuner. Empirin undersöker kommunernas inställning till implementering av Sveriges nationella mål.
- Slutsats:* Sveriges nationella mål måste ha en bra lokal förankring för att kommunerna ska vilja implementera målen. Sveriges nationella mål hamnar i skymundan hos kommunerna då samtliga kommuner först och främst utgår från det lokala behovet och har svårt att relatera till de av EU uppsatta målen.

Abstract

- Title:* Europe 2020-strategy and municipalities - A case study on local approach to implementation of the Swedish country-specific recommendations.
- Seminar Date:* 3-4 June 2013.
- Course:* EUHA20, degree project in European Studies, undergraduate level, 15 university credit points.
- Author:* Malin Fredricson
- Advisor:* Mi Lennhag
- Keywords:* Europe 2020 strategy, The Swedish country-specific recommendations, Municipality, Implementation, Case study.
- Purpose:* The Swedish Government considers it is important that both the local and regional level integrates the Europe 2020 strategy. The government expresses that the local municipality level has a central role to achieve some of the Swedish country-specific recommendations. The aim is to increase the understanding of the municipalities' attitudes towards implementation of the Swedish country-specific recommendations.
- Question:* What attitude do examined municipalities have towards implementation of the Swedish country-specific recommendations?
- Methodology:* The paper's methodological approach is a qualitative research method with a case study research design.
- Theories:* The theoretical framework consists of four theories: Reasons to implementation issues, such as the interest-, resource- and priority issue, and a one theory about local democracy and one theory about the representation and function of the local municipalities.
- Empirical evidence:* The primary data consists of eight semi-structured interviews, one politician and one none political official from four different municipalities. Empirical research examines attitudes towards implementation of the Swedish country-specific recommendations.
- Conclusion:* The Swedish country-specific recommendations must be locally accepted in order to get implemented in the municipalities' local visions/goals. The municipalities prioritize local needs and the Swedish country-specific recommendations are often secondly prioritized.

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1 Terminologi	6
1.2 Problemformulering	7
1.3 Frågeställning	8
1.4 Syfte	8
1.5 Avgränsning	8
1.6 Disposition	8
2. Metod och Material	10
2.1 Forskningsmetod	10
2.2 Kvalitativ intervju	10
2.2.1 Upplägg av frågor	11
2.2.2 Kontakt av intervjupersoner	11
2.3 Forskningsdesign	12
2.4 Forskningsansats	12
2.5 Vetenskapligt förhållningssätt	13
2.6 Material	14
2.6.1 Datainsamlingsmetod	14
2.6.2 Urval	14
2.6.2.1 Val av kommun.....	14
2.6.2.2 Val av intervjupersoner.....	15
2.6.3 Metod- och Källkritik	18
2.6.3.1 Validitet och reliabilitet	18
2.6.3.2 Källkritik mot data och intervjuer.....	19
3. Teori	20
3.1 Anledningar till implementeringsproblem.....	20
3.1.1 Bakgrund till implementeringsproblem	20
3.1.2 Två teorier om anledningar till implementeringsproblem	22
3.2 Kommunalt självstyre samt representativitet och funktion	23
3.3 New Public Management	25
3.4 Diskussion om teorier	25
4. Bakgrund & tidigare forskning	27
4.1 Bakgrund.....	27

4.2 Resultat från tidigare forskning.....	29
4.3 Sammanfattning tidigare forskning.....	30
4.4 Bakgrund av kommunernas av övergripande mål/vision	31
4.4.1 Eslöv kommun	31
4.4.2 Sjöbo kommun.....	32
4.4.3 Hässleholm kommun	32
4.4.4 Helsingborg stad	33
5. Undersökning	34
5.1 Eslövs kommun – Kommunalt handlingsprogram för Eslöv 2011-2014.....	34
5.2 Sjöbo kommun - Sjöbo – en plats för tillväxt med innovation och attraktivt boende. Vision för Sjöbo kommun 2011-2020.....	35
5.3 Hässleholm kommun – Övergripande mål och utvecklingsmål för år 2012 – 2015.....	37
5.4 Helsingborg stad – Helsingborg 2035	39
6. Analys	42
6.1 Bakgrund om implementering av Sveriges nationella mål i kommunernas övergripande mål/visioner.....	42
6.2 Anledning till implementeringsproblem – Intressefråga	42
6.3 Anledning till implementeringsproblem - Resurs- och prioriteringsfråga	43
6.4 Representativitet och funktion – lokal demokrati.....	45
7. Slutsats	47
7.1 Forskningens giltighet och förslag på vidare forskning.....	48
8. Referenslista	50
8.1 Böcker.....	50
8.2 Artiklar/ rapporter	51
8.3 Elektroniska Källor	52
8.4 Muntliga referenser	53
8.5 Övriga referenser.....	54
9. Appendix	55
9.1 Bilaga 1: Sveriges nationella mål	55
9.2 Bilaga 2: Intervjufrågor till politiker	57
9.3 Bilaga 3: Intervjufrågor till EU-samordnare/ EU-ansvarig.....	59

1. Inledning

I detta kapitel redogörs först och främst olika definitioner av centrala begrepp. Studiens problemformulering, frågeställningar, syfte samt avgränsningar presenteras därefter. Kapitlet avslutas med en disposition, vilket ger en överblick av uppsatsen.

1.1 Terminologi

Europa 2020-strategi: Grundtanken med strategin är att skapa en mer inkluderande, hållbar och smartare tillväxt i den Europeiska Unionen (EU).¹ Alla länder i Europa inte är medlemmar i EU, men Europeiska Kommissionen har ändå valt att namnge Europa 2020 strategin efter Europa.

Lokal nivå: Enligt regeringen är den lokala nivån densamma som den kommunala nivån.²

Smart tillväxt: Smart tillväxt innebär att utveckla en ekonomi som är baserad på kunskap och innovation. Samtliga termer förklaras i kapitel 4.1.

Sveriges nationella mål: I Sveriges nationella reformprogram (2012) används begreppet *Sveriges nationella mål*. Betäckningen innehåller enbart de mål Sverige har satt upp efter EU:s Europa 2020-strategi. I uppsatsen används begreppet *Sveriges nationella mål*.

¹ ”Europa 2020 i korthet,” senast uppdaterad 6 juni 2012, hämtad 2 april 2013, http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_sv.htm.

² ”Den lokala nivån - kommuner,” senast uppdaterad 24 april 2013, hämtad 26 maj 2013, <http://www.regeringen.se/sb/d/505/a/3038>.

1.2 Problemformulering

José Manuel Barroso, ordförande för den Europeiska Kommissionen, uttryckte i ett meddelande från den Europeiska Kommissionen (2010) att:

*”2010 måste bli en nystart för EU, då vi tillsammans går ur den ekonomiska och finansiella krisen.”*³

Barroso menade att krisen är en varning för unionen och att det måste ske en förändring. Europa 2020-strategin skapades i syfte att få EU på rätt spår igen, genom att alla medlemstater arbetar för dem.⁴

Strategin introducerades år 2010 och gäller tio år framåt. Syftet är att skapa mer inkluderande, hållbar samt smartare tillväxt i EU.⁵ Europa 2020-strategin har varit aktuell i cirka tre år och EU har nu sju år kvar till alla mål ska vara uppfyllda.

Den svenska regeringen, som har ansvar för att arbeta för målen, anser att det är av stor betydelse att även den lokala nivån tar sitt ansvar och försöker genomföra målsättningarna i den utsträckning de kan. Regeringen uttrycker att det är viktigt att integrera Europa 2020-strategins målsättningar på den lokala och regionala nivån och inte endast på nationell nivå för att uppnå målen.⁶ De uttrycker:

*”Den lokala nivån har i ljuset av det kommunala självstyret i Sverige en central roll i att genomföra delar av de målsättningar regeringen har lagt fram.”*⁷

Det är därmed intressant att se om de svenska kommunerna arbetar med Sveriges nationella mål, som grundar sig i Europa 2020-strategi, och om målen är lika övertygande för den kommunala nivån att arbeta för. Uppsatsens undersökning kommer därmed hålla sig till kommunernas inställning till Sveriges nationella mål.

³ Europeiska Kommissionen, ”Meddelande Kommissionen Europa 2020 - En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla,” Bryssel KOM (2010) 2020 slutlig: 2.

⁴ Europeiska Kommissionen, ”Meddelande från Kommissionen - Europa 2020,” 2 -3.

⁵ ”Europa 2020 i korthet,” senast uppdaterad 6 juni 2012, hämtad 2 april 2013, http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_sv.htm.

⁶ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram 2012: Europa 2020 – EU:s strategi för smart och hållbar tillväxt för alla,” Statsrådsberedningen (2012): 69.

⁷ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 69.

1.3 Frågeställning

- Vilken inställning har de undersökta kommunerna till implementering av Sveriges nationella mål?

1.4 Syfte

Som ovan nämnt anser Sveriges regering att det är viktigt att både den lokala och regionala nivån integrerar samt arbetar för Europa 2020-strategin. Regeringen uttrycker att även den kommunala nivån har en central roll att arbeta för att uppfylla delar av målen. Syftet är att öka förståelsen av kommunernas inställning till implementering av Sveriges nationella mål.

1.5 Avgränsning

Studien kommer att avgränsas till att undersöka Sveriges nationella mål. Urvalspopulationer begränsas till kommuner i Skåne med bra geografisk- och storleksmässig spridning och därmed inte efter politisk färg. Studien avgränsas också till kommunernas övergripande mål/ vision.

1.6 Disposition

Inledning: I detta kapitel introduceras studiens problem. Problemet diskuteras och formuleras i en frågeställning. Även uppsatsens syfte och avgränsningar lyfts fram.

Metod: Här förklaras vilka metoder och förhållningssätt som uppsatsen kommer att utgå från. Kapitlet kommer även redogöra för datainsamlingens tillvägagångssätt.

Teori: Detta avsnitt kommer att behandla det teoretiska ramverket som kommer ligga till grund i analysen.

Bakgrund och tidigare forskning: I detta kapitel presenteras tidigare forskning inom ämnet och en bakgrund som anses vara relevant för analysen och studien.

Undersökning: Här presenteras primärmaterial bestående av intervjuer om hur kommunerna inställning är till implementeringen av de nationella målen.

Analys: I detta avsnitt knyts uppsatsens olika delar ihop. För att på bästa sätt besvara frågeställningarna samt uppsatsens syfte, analyseras empirin utifrån teorin.

Slutsats: I detta kapitel görs en sammanfattning av uppsatsen med en generalisering av egna synpunkter. Uppsatsens frågeställning kommer lyftas upp och besvaras. Kapitlet avslutas med att ge förslag på vidare forskning.

2. Metod och Material

I det här kapitlet presenteras det metodologiska förhållnings- och tillvägagångssättet samt urval. Det material som valts för att besvara frågeställningarna kommer också presenteras. Kapitlet avslutas med att kritiskt granska uppsatsens källor samt belysa eventuella problem med metoden.

2.1 Forskningsmetod

För att på bästa sätt besvara studiens frågeställningar används en kvalitativ forskningsmetod. Den kvalitativa metoden ger en djup och ingående insikt hos en mindre grupp som man studerar.⁸ Metoden ger även undersökningens synvinkel.⁹

Studien kräver förståelse för hur kommunen arbetar, tänker samt prioriterar mål som kommer från nationell nivå. En kvantitativ metod ger inte samma djupa information som den kvalitativa, eftersom denna metod inte går ner på djupet utan undersöker en större population.¹⁰ Den kvantitativa metoden är dessutom mer strukturerad och följer strängt en viss struktur på frågor.¹¹

Utifrån undersökningens utformning är en kvalitativ metod mer användbar här än en kvantitativ.

2.2 Kvalitativ intervju

Genom semistrukturerade (halvstrukturerade) intervjuer kommer de primära data till undersökningen samlas in. Till skillnad från den ostrukturerade intervjun ger den semistrukturerade intervjumetoden möjlighet att täcka ett antal olika ämnen, då den ostrukturerade intervjumetoden specificerar sig speciellt på en specifik fråga. En strukturerad intervju går inte in på djupet, utan undersöker istället flera olika saker.¹²

⁸ Alan Bryman, Kvalitet och Kvantitet i samhällsvetenskaplig forskning (Lund: Studentlitteratur, 1997), 58.

⁹ Steinar Kvale och Svend Brinkmann, Den kvalitativa forskningsintervjun (Lund: Studentlitteratur, upplaga 2:3, 2009), 17.

¹⁰ Bryman, Kvalitet och Kvantitet, 20.

¹¹ Bryman, Kvalitet och Kvantitet, 118-119.

¹² Annika Eliasson, Kvantitativ metod från början, (Lund: Studentlitteratur, upplaga 2:4, 2006), 26.

En strukturerad intervju skulle ge ett vagt svar till studiens frågeställning, då den inte är tillräckligt djupgående. Semistrukturerade intervjuer utgår från i förväg planerade frågor, samtidigt som metoden ger möjlighet att under intervjuens gång anpassa intervjun efter situationen och lägga till eventuella frågor.¹³ Därmed är en semistrukturerad intervjumetod den metoden lämpar sig bäst för studien.

De genomförda intervjuerna utgick från två olika uppsättningar med frågor: ett anpassat för politikerna och ett för tjänstemännen, då politikerna har beslutat om de övergripande målen/visionen och tjänstemännen behöver nödvändigtvis inte ha varit involverade i processen.¹⁴

2.2.1 Upplägg av frågor¹⁵

1. Allmänna frågor om intervjupersonen.
2. Sveriges nationella mål och implementeringen av dem i kommunens övergripande mål/ vision.
3. Allmänna frågor kring Sveriges nationella mål.
4. Avslutande fråga om de hade något att tillägga eller fråga.

Det här upplägget valdes för att intervjupersonen skulle vara bekväm och trygg med intervjun. Intervjupersonen fick också tid för att utförligt kunna besvara frågorna, så att inga viktiga svar utelämnades.

2.2.2 Kontakt av intervjupersoner

Intervjuperson kontaktades via mejl eller telefon vid förfrågan om deltagande i intervjun. I mejlet förklarades det ämne som undersökningen skulle behandla och att det skulle genomföras semistrukturerade intervjuer i fyra olika kommuner i Skåne, med en tjänsteman (EU-samordnare/ ansvarig) och en politiker (Kommunstyrelse ordförande/vice ordförande) från varje kommun. I mejlet informerades det om att cirka 20-25 frågor skulle ställas samt att intervjun beräknades ta cirka 40 minuter. Intervjupersonen tilläts välja om man ville boka ett möte eller ta det via telefon. En

¹³ Kvale och Brinkmann, Kvalitativa forskningsintervjun, 43.

¹⁴ Se uppsättningarna av frågor i bilaga 2 och 3.

¹⁵ Uppsättningarna av frågor finns tillgängligt som bilaga i slutet av uppsatsen.

medvetenhet om etik har funnits då intervjupersonen i fråga fick godkänna om att spela in intervjun.¹⁶ En kombination av både telefonintervju och personlig intervju fungerade väl eftersom studien främst var ute efter att undersöka konkreta svar och i detta fall inte reaktioner eller känslor.

Som förberedelse inför intervjun studerades Sveriges nationella mål och kommunernas övergripande mål/vision för att se om kommunerna på något sätt hade implementerat Sveriges nationella mål.

2.3 Forskningsdesign

En fallstudie kommer ligga till grund för studiens forskningsdesign. Fallstudier studerar ett begränsat problem på djupet under en begränsad period. Information samlas in på ett organiserat sätt och intervjuer används ofta i den här typen av studier. Fallstudier syftar till att belysa gemensamma och unika drag som påverkar en organisations sätt att fungera och agera samt implementera ett system. Viss kritik mot fallstudier finns. Bell tar som exempel upp att det kan vara svårt att generalisera fallstudier och att det finns en risk för resultaten blir snedvridna. Däremot argumenterar Bell för metoden, då hon bedömer att metoden är ett bra alternativ för en ensam forskare eftersom den ger möjlighet att studera ett visst problem ingående.¹⁷ I analysen och slutsatsen lyfts likheter och eventuella unika drag mellan kommunerna upp.

2.4 Forskningsansats

Studien kommer utgå från ett epistemologiskt synsätt, vilket betyder att man kan ta emot relevant kunskap genom observationer om den objektiva verkligheten.¹⁸ Undersökningen bygger på en induktiv forskningsansats. Induktiv ansats betyder att man utifrån olika studier drar slutsatser till olika teorier. Ingenting ska begränsa

¹⁶ Transkriberingen kommer inte att publiceras till hänsyn för intervjupersonerna. Materialet finns tillgängligt för vidare uppföljning. Transkriberingen tillför inte läsaren något och därför är det inte nödvändigt att publicera det.

¹⁷ Judith Bell, Introduktion till forskningsmetodik (Lund: Studentlitteratursida, upplaga 4, 2006), 20-22.

¹⁸ Peter Esaiasson et al., Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad (Stockholm: Norstedts Juridik, upplaga 2:4, 2004), 17.

insamlingen av information, utan information samlas in på ett öppet sätt. Med deduktiv metod utgår man från den teoretiska aspekten när man utför sin undersökning.¹⁹ För att inte missa viktiga aspekter i studiens intervjuer var valet för en induktiv ansats självklart. Undersökningen ska inte begränsas eller påverkas på något sätt av teorin.

2.5 Vetenskapligt förhållningssätt

Ett hermeneutiskt fenomenologiskt förhållningssätt ligger till grund för denna uppsats. En hermeneutisk tolkning innebär att studera tolkningen av meningen med fokus på de frågor och meningar som studien söker efter.²⁰ Kvale och Brinkmann säger att:

”Syftet med den hermeneutiska tolkningen är att erhålla en giltig och gemensam förståelse av meningen i en text.”²¹

Det fenomenologiska förhållningssättet är vanligt i kvalitativ forskning och innebär att det finns en öppenhet mot personen som intervjuas samt att intervjuaren vill förstå personens upplevelser och antaganden.²² Ett positivistiskt förhållningssätt inte är lämpligt för denna studie eftersom det observerar kvantitativt säkra data och tolkar inte innebörden.²³ Därmed är ett hermeneutiskt fenomenologiskt förhållningssätt det mest relevanta för denna studie, för att uppnå bästa möjliga resultat.

¹⁹ Dag I. Jacobsen, Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen (Lund: Studentlitteratur, 2002), 34-35.

²⁰ Kvale och Brinkmann, Kvalitativa forskningsintervjun, 66.

²¹ Ibid.

²² Kvale och Brinkmann, Kvalitativa forskningsintervjun, 41-42.

²³ Kvale och Brinkmann, Kvalitativa forskningsintervjun, 360.

2.6 Material

Här presenteras undersökningens material samt de urval som gjorts under undersökningens gång. Slutligen diskuteras studiens validitet och reliabilitet samt källkritik.

2.6.1 Datainsamlingsmetod

De semistrukturerade intervjuerna kommer utgöra den primära källan i undersökningen för att kunna samla in lämplig data. Som komplement till primärdata används sekundära källor i form av vetenskapliga artiklar, böcker, rapporter samt övrigt material.

2.6.2 Urval

Åtta kvalitativt semistrukturerade intervjuer genomfördes på fyra olika kommuner i Skåne. Eftersom kommunerna har förhållandevis lika förutsättningar med exempelvis samma förbund, såsom Kommunförbundet Skåne, valdes kommuner från ett och samma län. Detta bidrog även till en bra geografisk- och storleksmässig spridning inom ett och samma län. Av denna anledning är kommunerna jämförbara för en fallstudie. Det var även en tids- och resursfråga eftersom Skåne rent geografiskt är lättare att genomföra intervjuer i, om intervjupersonen i fråga ville mötas för intervju.

Studien utgår från kommunens övergripande mål/ vision eftersom de ligger till grund för hur verksamheterna i kommunen sedan utvecklar sina mål. Det är däremot viktigt att ha i åtanke att kommunerna kan jobba för EU-frågor/ strategier på annat sätt än de övergripande målen/ visionen, något som denna uppsats avgränsar från.

2.6.2.1 Val av kommun

Kommunerna i Skåne valdes i första hand för att få en bra geografisk spridning i länet. Detta gjordes med hjälp av Region Skånes indelning av delregioner. Skåne delas in i fyra olika delar: Sydvästra Skåne, Nordvästra Skåne, Sydöstra Skåne samt

Nordöstra Skåne.²⁴ En kommun från varje delregion valdes så att den geografiska spridningen därmed blev enhetlig. I Sveriges kommuner och Landstings (SKL) reviderade kommungruppsindelningsrapport från 2011, görs en indelning av alla kommuner i landet utifrån tio olika grupper: Storstäder, Förortskommuner tillorstäder, Större städer, Förortskommuner till större städer, Pendlingskommuner, Turism- och besöksnäringkommuner, Varuproducerade kommuner, Glesbygdkommuner, Kommuner i tätbefolkad region och Kommuner i glesbefolkad region.²⁵ Denna studie avgränsades till Större städer och Förortskommuner till större städer. Valet för just de här grupperna gjordes för att det inte skulle vara för stora skillnader mellan kommunerna, därmed valdes två kommuner från två olika grupper. De valda kommuner är: Hässleholm kommun (större städer), Helsingborg stad (större städer), Sjöbo kommun (Förortskommun till större städer) och Eslöv kommun (Förortskommun till större städer).²⁶ Val av kommun gjordes alltså inte efter politisk färg då det var svårt att få en bra politisk spridning mellan partierna i Skåne.

2.6.2.2 Val av intervjupersoner

För att få en bra grund för den kvalitativa studien intervjuades totalt åtta personer, två från varje kommun. Eftersom intervjupersonerna skulle representera kommunen valdes en politiker och en tjänsteman så att undersökningen fick en så klar och verklig bild över kommunens åsikter som möjligt. Eftersom studien behandlar EU-frågor valdes tjänstemannen som jobbar som EU-samordnare. I de fall kommunen inte hade någon en EU-samordnare intervjuades den EU-ansvariga tjänstemannen i kommunen. Vid val av politiker utgick studien från kommunstyrelsen eftersom de leder och samordnar kommunens arbete samt ansvarar för ekonomin. Kommunstyrelsen är utsedd av kommunfullmäktige som i sin tur är folkvalda och är det högsta beslutande organet.²⁷ I första hand frågades kommunstyrelsens ordförande om intervju och om hen inte hade möjlighet frågades kommunstyrelsens vice ordförande, som i detta fall

²⁴ ”Indelning av delregioner Skåne,” senast uppdaterad 15 juni 2010, hämtad 16 maj 2013, <http://www.skane.se/upload/Webbplatser/Strukturbild/Underlag%20%C3%B6vrigt/IoA29.pdf>

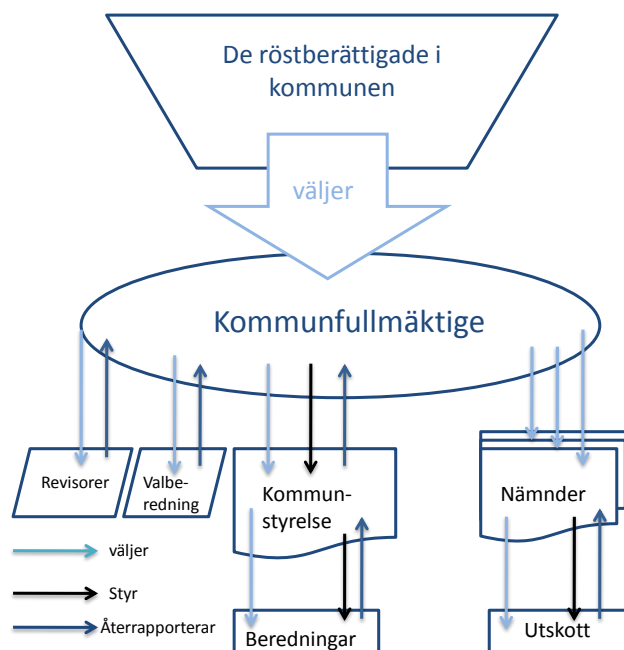
²⁵ ”Kommungruppsindelning,” senast uppdaterad 5 mars 2013, hämtad 16 maj 2013. http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/fakta_om_kommuner/kommungruppsindelning

²⁶ ”Kommungruppsindelning – indelning 2011,” senast uppdaterad 5 mars, 2013, hämtad 16 maj 2013, http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/fakta_om_kommuner/kommungruppsindelning

²⁷ ”Så styrs en kommun,” senast uppdaterad 15 april 2013, hämtad 19 maj 2013, http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/sa_styrs_en_kommun.

fick representera kommunstyrelsens ordförande. Nedan används Bratts illustration över kommunens organisation. Därefter visas en tabell med information om intervjupersonerna.

Figur: 1 Politiska organisationen i kommunen.

(källa: ²⁸)

²⁸ Leif Bratt, Kommunen – introduktion för förtroendevalda (Lund: Studentlitteratur, 2010), s.28.

Figur 2: Intervjupersoner.

Namn	Kommun	Titel	Deltagit i framtagandet av kommunens övergripande mål/vision	Parti/ Tjänsteman
Elsa Von Friesen	Eslöv	Utvecklingschef/ ansvarig för EU-frågor	Nej	Tjänsteman
Henrik Wöhlecke	Eslöv	Kommunalråd, Kommunstyrelsens 1:a vice ordförande	Ja	Moderaterna
Frida Lindén	Sjöbo	EU-samordnare/ administrativ utvecklare	Nej	Tjänsteman
Stefan Lundgren	Sjöbo	Kommunalråd, Kommunstyrelseordförande och ordförande för kommunförbundet Skåne	Ja	Moderaterna
Therese Almqvist	Hässleholm	EU-samordnare	Ja, i viss mån (föräldraledig 1 år)	Tjänsteman
Pär Palmgren	Hässleholm	Kommunalråd, Kommunstyrelseordförande (ny post, 2 månader tillbaka)	Ja	Moderaterna
Mathias Johansson Perttu	Helsingborg	EU-samordnare/ internationell samordnare	Nej	Tjänsteman
Michael Skoog	Helsingborg	Kommunalråd, Kommunstyrelsens vice ordförande	Ja	Socialdemokraterna

2.6.3 Metod- och Källkritik

I detta delkapitel diskuteras metodens validitet och reliabilitet samt källkritik mot undersökningens data.

2.6.3.1 Validitet och reliabilitet

Reliabilitet (tillförlitlighet) är ett mått på i vilken utsträckning ett instrument eller tillvägagångssätt ger samma resultat vid olika tillfällen i övrigt lika omständigheter.²⁹ Resultatet av intervjuerna var väldigt lika mellan kommunerna, vilket ökar generaliseringen. Eftersom intervjuerna spelades in minskade också chansen för misstolkningar, då informationen tolkades på samma sätt. Beroende på vem i kommunen man frågar, kan kommunens synpunkter skiljas åt på andra nivåer inom kommunen, såsom nämnder och förvaltningar. Eftersom undersökningen ämnade utgå från kommunen, valdes en politiker och en tjänsteman för att få en bra spridning i kommunen. Politikern och tjänstemannen bör ha bra kunskap om sitt område och kan därmed representera kommunen. Det är lätt att få samma resultat om studien görs om i andra kommuner på personer i liknande positioner och med liknande utgångspunkter, eftersom kommunernas politiska organisation är förhållandevis lika och utgår från lika synsätt.

Validiteten (giltighet) är ett mått som används för att se att man verkligen mäter det man vill mäta, så undersökningens resultat och bevis är ett trovärdigt stöd för tolkningar i undersökningen och slutsatsen.³⁰ Studien utgår från induktiv ansats eftersom detta minskar risken för att forma frågorna enligt ett teoretiskt synsätt. Bias eller skevhet är också en risk som finns när intervjuer genomförs. Bias innebär att intervjuaren på ett omedvetet sätt kan påverka intervjupersonens svar.³¹ Genom att formulera klara frågor och under intervjuens gång försöka ställa klara och tydliga frågor har risken för bias i denna studie minskat. Studien ämnar till att se hur kommunernas inställning till implementeringen av Sveriges nationella mål är. Därför diskuteras målen med intervjupersonen, om personen i fråga inte hade kunskap om

²⁹ Bell, Forskningsmetodik, 117.

³⁰ Bell, Forskningsmetodik, 117-118.

³¹ Bell, Forskningsmetodik, 167.

dem. Detta gjordes eftersom intervjupersonen ofta då kunde relatera till mål i deras övergripande vision/mål och därmed ge ett trovärdigt och användbart svar till undersökningen. Resultatens trovärdighet ökade också eftersom två personer från varje kommun intervjuades.

2.6.3.2 Källkritik mot data och intervjuer

För att öka trovärdigheten på informationen, intervjuas en tjänsteman och en politiker från varje kommun, i fyra olika kommuner. Detta gjordes för att få en djupare förståelse för varje kommun och för att kunna se om svaren var gemensamma samt om det fanns några unika drag mellan kommunerna. Intervjuerna anses vara trovärdiga då flera av svaren var lika mellan tjänstemännen och politikerna samt kommunerna emellan. Intervjuerna gav relevant fakta då intervjupersonerna svarade utförligt på frågorna med relevant information. Eftersom intervjupersonen i detta fall inte kunde utlovas anonymitet står hen för sina svar, vilket också ökar trovärdigheten. En medvetenhet finns om att svaren från intervjun med vice ordförande kan skilja sig åt från kommunstyrelsens ordförande åsikter. Det kan hända att vice ordförande är i opposition till ordförande, vilket fallet var i de kommuner vice ordförande intervjuades.³² Denna medvetenhet har funnits under studiens gång, men eftersom frågorna är så pass allmänt ställda är en snedvridning efter politisk synsätt i detta fall liten. Dessutom intervjuades två olika personer från varje kommun, vilket ger en trovärdig grund att stå på.

De sekundära data av bestod av böcker, rapporter, vetenskapliga artiklar och övrigt material. I så stor utsträckning som möjligt användes litteratur av välkända författare samt litteratur som publicerats under de senaste tio åren, bortsett från ett par källor. Övriga källor användes i begränsad utsträckning. Under uppsatsens gång har källkritik diskuterats då det har känts mer aktuellt vid tillfället.

³² Michael Skoog, Intervju, 6 maj 2013 och ”Politik så fungerar det,” senast uppdaterad 2 november 2011, hämtad 19 maj, <http://www.eslov.se/kommunpolitik/politik.7238.html>.

3. Teori

Detta kapitel kommer först redogöra för relevanta begrepp för att förstå de teorier som senare kommer att presenteras. Fyra teorier, som kommer vara utgångspunkten i analysen, presenteras därefter. Teorierna har noga valts ut och reflekterats över. De är därmed väsentliga för att få en bra teoretisk förklaring samt lämpliga perspektiv. Teorikapitlet delas upp i två olika delar: *anledningar till implementeringsproblem* och *kommunalt självstyre samt representativitet och funktion*, så att man klart och tydligt kan se vilka teoretiska begrepp som har används. New Public Management kommer diskuteras och redogöras för varför den inte kommer användas som teori. Som avslut förs en diskussion om hur de valda teorierna kan kopplas samman.

3.1 Anledningar till implementeringsproblem

Detta delkapitel kommer att ge en förklaring till beslutfattarens och verkställandes roll i implementeringen för att kunna förstå begreppet implementeringsproblem. Delkapitlet kommer sedan presentera två utgångspunkter om anledningar till implementeringsproblem som kommer utgöra två av de valda teorierna.

3.1.1 Bakgrund till implementeringsproblem

Det finns olika orsaker till implementeringsproblem och Sannerstedt förklarar: att begreppet implementeringsproblem är när beslut som fattats på politisk nivå inte genomförts efter beslutsfattarnas intention. Förutsättningen är dock att man i detta fall utgår från att beslut genomförs efter beslutsfattarna vilja. Man utgår också från att förvaltningen verkställer och politikerna styr.³³

Utifrån den teoretiska modellen om *Styrningsmodellen* diskuterar Sannerstedt implementeringsproblemet. Modellen innebär att man i det politiska livet skiljer mellan två olika roller, *verkställarrollen* och *beslutsfattanderollen*. (Man kan även

³³ Anders Sannerstedt, "Implementering – hur politiska beslut genomförs i praktiken," I Bo Rothstein (red), Politik som organisation – förvaltningspolitikens grundproblem (Stockholm: SNS förlag, upplaga 3, 2001), 19.

använda formuleringen *implementering* istället för *att verkställa*). Beslutsfattarens och verkställarens förhållande beskrivs som *styrning* och *kontroll*.³⁴ Sannerstedt säger att:

*”Beslutfattarens styrning av verkställaren tänkes syfta till att påverka verkställandet av de fattade politiska besluten.”*³⁵

Sannerstedt diskuterar att styrningen antingen sker genom *direkt styrning* eller *indirekt styrning*. Direkt styrning betyder att beslutsfattaren talar om vad verkställaren ska göra och indirekt styrning innebär att beslutsfattaren påverkar verkställarens förutsättningar, exempelvis genom tilldelning av resurser. Det finns även en tredje styrning, *informell styrning*, som beskrivs som en sorts indirekt styrning där beslutsfattaren kungör sin tolkning om hur beslut ska genomföras eller tolkas på ett icke bindande sätt. Vidare innebär *Kontroll* att beslutsfattaren i efterhand kontrollerar hur de politiska besluten har genomförts.³⁶

Genom *rationalitet* och *reliabilitet* kan man skilja på olika sorters synsätt på styrning. Sannerstedts förklaring för de två begreppen är:

*”Reliabiliteten avser i vilken grad som tillämparen handlar i enlighet med beslutsfattarens styrning. Rationaliteten handlar om i vilken grad de resultat uppnås som beslutsfattaren eftersträvat: Får tillämparens handlande de effekter som beslutsfattaren hoppats på?”*³⁷

Det finns tre olika perspektiv att se på implementering, *traditionella*, *närbyråkrat*- och *nätverksperspektivet*. I det traditionella perspektivet tas beslut av de politiska beslutsfattarna i organisationens topp. Sannerstedt diskuterar närbyråkratiska perspektivet, som innebär att beslut tas på organisationens lägsta nivå.³⁸ Det sista perspektivet är olika nätverk av aktörer som avgör politikutformningen och betraktas som ett mellanting.³⁹

³⁴ Sannerstedt, Implementering, 20. Sannerstedt hänvisar till Lundquist (1987).

³⁵ Sannerstedt, Implementering, 20.

³⁶ Sannerstedt, Implementering, 20. Sannerstedt hänvisar till Lennart Lundquist (1987).

³⁷ Sannerstedt, Implementering, 21. Sannerstedt hänvisar till Lennart Lundquist (1987).

³⁸ Sannerstedt, Implementering, 23. Sannerstedt hänvisar till Michael Lipsky (1980).

³⁹ Sannerstedt, Implementering, 23.

En syn man kan ha på implementeringsproblemet är att styrningens reliabilitet inte är absolut. Däremot behöver det inte enbart vara en bristande styrningsföljning utan även tillämparen har en roll i detta. Det finns tre villkor för hur tillämparen ska förhålla sig till besluten. Tillämparen ska *förstå, kunna genomföra* samt *vilja genomföra* beslutet.⁴⁰ För att förklara det ytterligare menar Lundquist att det finns tre krav som förklarar hur aktörens egenskaper och handlingar kan värderas etiskt. Aktören förstår vad som är rätt och fel (Insiktskravet), kan göra det som är rätt (Autonomikravet) och om aktören har tagit till åtgärder som värderas etiskt (Kausalkravet).⁴¹ När Lundquist diskuterar autonomikravet relaterar han till handlingsfrihet och menar på att det handlar om att tillämparen ska förstå, vilja och kunna genomföra beslut.⁴²

3.1.2 Två teorier om anledningar till implementeringsproblem

Den första teorin handlar om resursbrist då Sannerstedt menar på att resurser behövs för att kunna genomföra beslut. Sannerstedt resonerar om att nätbyråkraterna har för många arbetsuppgifter och att man måste prioritera och resonera vilka arbetsuppgifter som är viktigast.⁴³ Vidare diskuterar Sannerstedt att om målen är för högt satta för verksamheten bör man inte se bristande uppfyllelse av målen som ett implementeringsproblem. Ibland kanske beslutsfattarens intention är att få tillämparen att göra så gott man kan utifrån de resurser man har. Av den orsaken sätter beslutsfattaren höga mål som kanske inte ska uppnås helt.⁴⁴

Den andra teorin, utgår från tillämparens egenskaper och intressen och om tillämparen anser besluten vara olämpliga. Sannerstedt menar att beslut som fattas på den centrala nivån kan motsättas av tillämparen genom hänvisning till den lokala demokratin. Tillämparen kan exempelvis vara en primärkommun eller landsting som

⁴⁰ Sannerstedt, Implementering, 28-29. Sannerstedt hänvisar till Lennart Lundquist (1987).

⁴¹ Lennart J. Lundquist, Etik och förvaltning, I Bo Rothstein (red), Politik som organisation – förvaltningspolitikens grundproblem (Stockholm, SNS Förlag, upplaga 3, 2001), 130-131.

⁴² Lundquist, Etik och förvaltning, 136.

⁴³ Sannerstedt, Implementering, 36. Sannerstedt hänvisar till Michael Lipsky (1980).

⁴⁴ Sannerstedt, Implementering, 36.

direkt eller indirekt är valda av lokalbefolkningen.⁴⁵ Rent konkret menar Sannerstedt att:

*”Lokala förutsättningar, behov, önskemål eller värderingar kan ligga till grund för en motsträvighet mot att genomföra centralt fattade beslut. Det finns alltså flera situationer där det kan framstå som mer eller mindre motiverat, rimligt eller legitimt att tillämparen inte vill genomföra ett auktoritativt politiskt beslut.”*⁴⁶

3.2 Kommunalt självstyre samt representativitet och funktion

Detta delkapitel belyser två olika teorier om kommunalt självstyre: en teori om representativitet och funktion som Bäck, Larsson och Erlingsson har applicerat på Sverige samt ytterligare en teori av Bäck et al. om lokal demokrati.

Bäck et al. diskuterar en definition av kommunalt självstyre. De pratar om representativitet och funktion som kriterier man ska använda. För att förklara de två begreppen tydligare skriver Bäck et al. att:

*”Med representativitet menar de i vilken utsträckning den lokala organisationen representerar sina medborgare. Med funktion (saksfelt) avses bredden i ”uppgiftsportföljen” – har man många uppgifter eller är funktionen snävt avgränsad?”*⁴⁷

Bäck et al. applicerar teorin på ett svenskt perspektiv och presenterar följande figur som visar fyra typer av subnationella offentliga organisationer.⁴⁸

⁴⁵ Sannerstedt, Implementering, 37.

⁴⁶ Sannerstedt, Implementering, 37-38.

⁴⁷ Henry Bäck, Torbjörn Larsson och Gissur O. Erlingsson, Den svenska politiken – struktur, processer och resultat (Malmö: Liber, upplaga 3, 2011), 219. Bäck et al. hänvisar till Helge Larsen och Audun Offerdal (1994).

⁴⁸ Bäck, et al., Den svenska politiken, 219.

Figur 3: ”Fyra typer av subnationella offentliga organisationer”⁴⁹

	Låg representativitet	Hög representativitet
Många uppgifter	Statliga generalistmyndigheter	Kommunala självstyrelseorgan
Få uppgifter	Statliga specialistmyndigheter	Specialkommuner

(Källa: ⁵⁰)

Förklaring av tabellen utifrån ett svenskt perspektiv:

1. Statliga generalistmyndigheter är främst länsstyrelsen.
2. Kommunala självstyrelseorgan är kommuner och landsting.
3. Statliga specialistmyndigheter är statliga myndigheter på regional- och lokal nivå såsom Försäkringskassans länskontor och på lokal nivå, universiteten.
4. Specialkommuner, det finns inga motsvarigheter i Sverige.⁵¹

Vidare diskuterar Bäck et al. att i Sverige är den lokala självstyrelsen en viktig del för demokratin. De använder sig av regeringsformens portalparagraf när de stärker deras argument.⁵² I regeringsformens portalparagraf står det:

*”1§ All offentlig makt i Sverige utgår från folket. Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. Den förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statskick och genom kommunal självstyrelse. Den offentliga makten utövas under lagarna.”*⁵³

⁴⁹ Bäck, et al., Den svenska politiken, 219.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Ibid.

⁵² Bäck, et al., Den svenska politiken, 220.

⁵³ SFS 1974:152, Kungörelse om beslutad ny regeringsform, 1 kap, 1§.

Trots detta grundlagsskydd styrs ändå kommunen på olika sätt av staten.⁵⁴ Bäck et al. skriver att:

*”Det brukar anses att kommunerna i Sverige har en långtgående autonomi i förhållande till staten. Grundlagsskyddet för den kommunala självstyrelsen är en av hörnstenarna i den svenska demokratin.”*⁵⁵

3.3 New Public Management

New Public Management (NPM) är en teori som kan anses vara relevant att ha med när den offentliga sektorn undersöks. Det är en styrningsfilosofi för kommuner och statsförvaltningen. Kort betyder teorin att produktionen har lagts på privata aktörer medan det offentliga ansvarar för finansieringen.⁵⁶ Eftersom studien inte undersöker uppsatsens frågeställning utifrån privatisering kontra kommunala aktörer, utan talar mer allmänt om kommunens åsikter såsom kommunens prioriteringar, medvetenhet och förhållande till implementering av Sveriges nationella mål, används inte NPM som teori i studien.

3.4 Diskussion om teorier

För att klargöra vilka teorier som kommer styra studiens empiri, analys/diskussion och slutsats, kommer det i detta delkapitel redogöras för vilka teorierna är samt möjliga kopplingar mellan dem.

De teorier studien kommer utgå från är: Sannerstedts teorier om anledningar till varför det uppstår implementeringsproblem, det vill säga, prioriterings- och resursfråga samt en intressefråga, Teorin Bäck et al. har applicerat på Sverige om representativitet och funktion (uppgifter) samt deras teori om kommunalt självstyre.

Man kan se en koppling mellan teorin om att kommunerna har många uppgifter och teorin om att resursbrist är en anledning till implementeringsproblem. Teorin om att anledningen till implementeringsproblem är en intressefråga, där centrala beslut

⁵⁴ Bäck, et al., Den svenska politiken, 220.

⁵⁵ Bäck, et al., Den svenska politiken, 227.

⁵⁶ Bäck, et al., Den svenska politiken, 241.

kan motsättas på grund av att man satsar på lokala behov i första hand, kan kopplas samman med teorin om att kommunerna har en hög representativitet och att man ska utgå från det lokala eftersom det är viktigt för demokratin.

4. Bakgrund & tidigare forskning

I detta kapitel redogörs den bakgrund och det resultat av tidigare forskning som är av relevans för att få en djupare förståelse av studien. Som avslut redogörs det för sammanfattning av tidigare forskning inom ämnet samt bakgrund om kommunernas övergripande mål/vision.

4.1 Bakgrund

Efter folkomröstningen om ett medlemskap i EU blev Sverige år 1995 medlem i EU. Från att endast ha varit den kommunala och nationella nivån innebar inträdandet i EU att det tillkom en övernationell nivå, EU. Den kommunala nivån, som också är den lägsta i rangordningen, består av det folkvalda landstingsfullmäktige och kommunalfullmäktige. Den nationella nivån, som är nästa nivå, inkluderar den direkt folkvalda riksdagen (parlament), som sedan utser regeringen. Över de här nivåerna tillkom alltså en tredje övernationell nivå, EU.⁵⁷ Enligt Sveriges kommuner och Landsting (2010) påverkas cirka 60 procent av kommunfullmäktiges dagordning av EU på olika sätt, antingen rättsligt eller politiskt/kulturellt.⁵⁸

EU introducerade år 2000 Lissabonstrategin som gällde fram till år 2010, som medlemstaterna skulle arbeta för. Strategin innebar att EU skulle bli en av världens konkurrenskraftigaste världsdeler, ha en ekonomisk tillväxt samt öka antalet jobb. Strategin kom senare att ersättas av Europa 2020-strategin.⁵⁹ I en rapport av Heichlinger, Määttä och Unfried (2005) analyserade de om hur man skulle involvera lokala och regionala aktörer i Lissabonstrategin. De belyser att Lissabonstrategin efter fem år förlorade sin klara fokus på grund av att fler mål tillkom och för att det inte fanns några specifika ägare samt beslutsfattare. De påpekar också att de regionala aktörerna måste visa sitt mervärde till strategin och strategin måste visa de regionala aktörerna dess relevans.⁶⁰

⁵⁷ Torbjörn Larsson och Europaparlamentet, informationskontoret i Sverige, "EU, Zlatan och hästarna – Hur funkar det?," Europeiska Unionen, (2012): 2.

⁵⁸ Sveriges Kommuner och Landsting, "EU i Lokalpolitiken – En undersökning av dagordningar från kommuner, landsting och regioner," Stockholm: Sveriges kommuner och landsting (SKL) (2010): 6.

⁵⁹ Sveriges Kommuner och Landsting, "EU i Lokalpolitiken," 16.

⁶⁰ Alexander Heichlinger, Seppo Määttä och Martin Unfried, "Mid-Term Review of the Lisbon Strategy: Regional and Local Players Need to Step Up Their Involvement" EIPAScope 2 (2005): 47, 50. Hämtad: 22 maj 2013, URL: <http://aei.pitt.edu/5951/>

Europa 2020-strategin skapades för att EU skulle sätta upp nya målsättningar för EU, vars giltighet är perioden 2010-2020. Grundtanken med strategin är att skapa en mer inkluderande, hållbar och smartare tillväxt i EU.⁶¹ De tre främsta prioriteringarna som Europeiska Kommissionen har tagit fram är:

- *”Smart tillväxt – utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation.*
- *Hållbar tillväxt – främja en resurseffektivare, grönare och konkurrenskraftigare ekonomi.*
- *Tillväxt för alla – stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.”*⁶²

Kommissionen har sedan satt upp fem mål som ska uppnås till år 2020.⁶³ Målen för hela EU är följande:

- *”75 % av befolkningen i åldrarna 20-64 ska ha ett arbete.*
- *3 % av EU:s BNP ska investeras i FoU.*
- *Energi- och klimatmålen ”20/20/20” ska nås (inbegripet en utsläppsminskning på 30 % på vissa villkor).*
- *Den andel ungdomar som slutar skolan i förtid ska vara under 10 %, och minst 40 % av den yngre generationen ska ha avslutad högre utbildning.*
- *Antalet personer som hotas av fattigdom ska minska med 20 miljoner.”*⁶⁴

För att kunna skapa en framgångsrik union krävs det att samtliga medlemsländer anpassar sig nationellt efter strategin.⁶⁵ EU har kommit fram till att varje medlemsland ska anpassa Europa 2020 målen efter sin situation och varje land har därför satt upp nationella mål de ska uppfylla tills år 2020.⁶⁶ Staterna redogör sina nationella reformprogram till Kommissionen varje år för att visa hur de genomför Europa 2020-strategin i den nationella politiken.⁶⁷

⁶¹ ”Europa 2020 i korthet,” senast uppdaterad 6 juni 2012, hämtad 2 april 2013, http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_sv.htm.

⁶² Europeiska Kommissionen, ”Meddelande från Kommissionen - Europa 2020,” 5.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 3.

Sveriges nationella mål som presenteras i Sveriges nationella reformprogram är:

1. Sysselsättningsmålet – man ska eftersträva en höjning av sysselsättningsgraden för befolkningen i åldrarna mellan 20-64.
2. Målet för ökad social delaktighet – Man ska minska andelen som är utanför arbetskraften i åldrarna 20-64.
3. Utbildningsmålet – minska andelen 18–24-åringar som inte avslutar gymnasiestudierna och att höja andelen som minst har en 2-årig eftergymnasial utbildning i åldrarna 30-34.
4. Forsknings- och utvecklingsmålet – investeringen i forskning och utveckling ska uppgå till 4 % av BNP.
5. Klimat- och energimålet – Minska utsläpp av växthusgaser, öka andelen förnybar energi samt minska energiintensiteten.⁶⁸

(Se bilaga 1)

4.2 Resultat från tidigare forskning

Westholm och Lindahl diskuterar de lokala myndigheternas roll i implementeringen av en energiövergång, där de antyder på att statens organisation har en betydande roll i implementeringen av de så kallade EU:s Renewable Energy Strategy direktiv och att implementeringen kommer se olika ut runt om i Europa. Vidare bedömer de att de lokala och regionala myndigheterna har varit nyckeln till övergång i rollen som implementeringsagenter.⁶⁹

Nartisa et al. (2012) delar in förvaltningsfrågorna i två olika grupper som ansvarar för olika områden, staten/ det offentliga och den privata sektorn. Fallstudien som görs i Lettland resulterar i att de olika grupperna är olika och bör lära sig av varandra för att kunna nå målen. Författarnas undersökning fastslår att staten ibland missar att implementera planen till klara aktiviteter samt få rätt resultat och bör således lära sig av den privata sektorn.⁷⁰

⁶⁸ Regeringskansliet, "Sveriges nationella reformprogram," 63.

⁶⁹ Erik Westholm, Karin B. Lindahl, "The Nordic welfare model providing energy transition? A political geography approach to the EU RES directive," *Energy Policy* 50 (2012): 328, 334, hämtad 21 maj, 2013. URL: <http://dx.doi.org.ludwig.lub.lu.se/10.1016/j.enpol.2012.07.027>.

⁷⁰ Ieva Nartisa, Romans Putans, Tatjana Muravska, "Strategic Planning and Management in Public and Private Sector Organizations in Europe: Comparative Analysis and Opportunities for Improvement,"

Wolkinger et al. (2012) hävdar att den sub-nationella nivån, som är ansvariga för många olika styrmedel till klimatpolitiken, saknar information om vilka åtgärder som ska tas och hur de bidrar till klimatförändringar på nationell- och global nivå.⁷¹

Bengtsson och Karlsson (2012) utreder om det finns utrymme inom de specialreglerade verksamheterna för lokal politik och demokrati. De menar att nationella myndigheter med lokala kontor inte är realistiska utan det är kommunen som får vara ledare för de lokala verksamheterna. Om staten är skeptiska till kommunens egenskaper och kompetens är det upp till dem att reglera verksamheterna och sätta gränser för det kommunala självstyret.⁷²

Strautmanis och Rozite (2012) bedömer att den lokala utvecklingen ska ses som en del av EU:s regionalpolitik, som främst implementeras genom EU-bidrag, som bidrar till Europa 2020 strategin. Det är även viktigt att regeringens politik når samtliga nivåer: lokal-, regional- och nationell nivå.⁷³

4.3 Sammanfattning tidigare forskning

Det har varit svårt att hitta tidigare forskning om ämnet, hur kommunernas inställning till implementering Sveriges nationella mål är och andra överordnade beslut. Zerbinati (2004) menar att forskning om Europeisering på lokal nivå inte är särskilt utforskat, trots att begreppet Europeisering är. Hon argumenterar för att det finns en koppling mellan Europeisering och EU-bidrag, som lokala organisationer/ government använder sig av, där EU-bidrag är en av orsakerna av Europeisering på lokal nivå.⁷⁴

Det har varit svårt att hitta tidigare forskning om Europa 2020-strategin, en anledning till detta kan vara för att strategin är relativt ny. Därmed undersöktes tidigare forskning utifrån Europa 2020 strategins företrädare, Lissabonstrategin. Det

European Integration Studies No 6 (2012): 240, hämtad 22 maj 2013.

DOI: <http://dx.doi.org/10.5755/j01.eis.0.6.1538>.

⁷¹ Birgitte Wolkinger et al., "Implementing Europe's climate targets at the regional level," *Climate Policy* 12:6 (2012): 685, hämtad 22 maj 2013, DOI: 10.1080/14693062.2012.669096.

⁷² Mats Bengtsson och David Karlsson, "Demokratins svängrum. Lokalpolitikens roll i den specialreglerade verksamheten," *School of Public Administration/ Förvaltningshögskolan* (2012): 94, 97, 101, hämtad 22 maj 2013, URL: <http://hdl.handle.net/2077/30506>.

⁷³ Normunds Strautmanis och Maija Rozite, "Assessment of European Union's Regional Policy at the Level of Local Municipality: Case study of selected neighbourhoods in Riga," *European Integration Studies* (Kaunas University of Technology) No 6 (2012): 168, hämtad 22 maj 2013, DOI: 10.5755/j01.eis.0.6.1482.

⁷⁴ Stefania Zerbinati, "Europeanization and EU funding in Italy and England. A comparative local perspective," *Journal of European Public Policy* 11: 6 (2004): 1000, 1016-1017, hämtad 21 maj, 2013. DOI: 10.1080/1350176042000298075.

var lättare att hitta tidigare forskning om detta ämne, men få studier undersökte strategin på lokal/kommunal nivå. Majoriteten av forskningen har genomförts på implementering av andra EU-strategier, men inriktat mer på regional nivå.

Det fanns även begränsad forskning om hur kommuner styrs. Man kan här se att den tidigare forskningen är begränsad och att det finns luckor som måste täppas igen. Denna studies kunskapsbidrag blir således att analysera hur kommunens inställning är till implementering av Sveriges nationella mål.

4.4 Bakgrund av kommunernas av övergripande mål/vision

Detta delkapitel redogör för hur kommunernas övergripande mål/ vision skapades och vad de innebär.

4.4.1 Eslöv kommun

Eslövs kommunala handlingsprogram 2011-2014 blev antaget år 2010 av kommunfullmäktige. I programmet framgår partiernas målmedvetenhet och valprogram för Eslövs kommun.⁷⁵ Målen sätts upp efter varje mandatperiod och under den nuvarande mandatperioden, 2011-2014, består den styrande majoriteten av två partier, socialdemokrater och moderater. De båda partierna har tillsammans kompromissat och enats om ett handlingsprogram, *Kommunalt handlingsprogram för Eslöv 2011-2014*.⁷⁶ Utöver det kommunala handlingsprogrammet finns det *Prioriterade mål för Eslövs kommun 2011-2014* som nämnderna formar sina delmål efter.⁷⁷ Samtliga förvaltningar ska sedan utifrån sina kompetensområden hantera och anpassa sina egna mål till de prioriterade målen och väljer också ut de mål från handlingsprogrammet som är relevanta för verksamheten.⁷⁸ Målen följs sedan upp i

⁷⁵ ”Kommunalt handlingsprogram för Eslöv 2011-2014,” senast uppdaterad 20 mars 2012, hämtad 5 maj 2013,

<http://www.eslov.se/kommunpolitik/politik/sastyrseslovskommun/kommunalthandlingsprogramforeslov20112014.7252.html>.

⁷⁶ Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁷⁷ Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013.

⁷⁸ Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

årsredovisningen.⁷⁹ Det kommunala handlingsprogrammet är ett program som tas fram politiskt och fastställs av kommunfullmäktige. Tjänstemännen är inte involverade i denna process. Det politikerna främst fokuserade på när de tog fram handlingsprogrammet var partiernas valprogram.⁸⁰ Politikerna bestämmer vad som ska göras och tjänstemännen hur detta ska uppnås.⁸¹

4.4.2 Sjöbo kommun

Sjöbo – en plats för tillväxt med innovation och attraktivt boende. Vision för Sjöbo kommun 2011-2020 är ett dokument som Sjöbos förtroendevalda kommunpolitiker har tagit fram tillsammans med aktiva medborgare, olika grupper och organisationer i kommunen, som sedan har fastställts av kommunfullmäktige.⁸² Nämnderna tar sedan tillsammans med sina verksamhetsområden fram egna mål för respektive verksamhet. Politikerna tar fram vad målen är och verksamheterna sätter upp hur man ska jobba för att nå målen. Man följer upp visionen i bland annat budgetarbetet och års- och delårsrapporter.⁸³ Visionen består av fem målområden: Livskvalitet, Kunskap, Företagande och arbete, Infrastruktur samt Hållbar utveckling och är viktig för Sjöbos framtida utveckling.⁸⁴

4.4.3 Hässleholm kommun

Denna studie utgår från kommunens övergripande mål. Detta eftersom kommunens vision inte används i så stor utsträckning.⁸⁵ I framtagandet av *Övergripande mål och utvecklingsmål för år 2012-2015* för Hässleholms kommun lade tjänstemännen fram förslag som sedan prövades inför politikerna.⁸⁶ Utifrån de övergripande målen

⁷⁹ Ibid.

⁸⁰ Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013.

⁸¹ Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁸² ”*Vision för Sjöbo kommun 2011-2020*,” senast uppdaterad 11 juli 2011, hämtad 24 april 2013, <http://www.sjobo.se/kommun-och-politik/kommunens-organisation/mal-och-vision/>.

⁸³ Stefan Lundgren, intervju, 2 maj, 2013.

⁸⁴ Kommunstyrelsen, Sjöbo kommun ”Sjöbo-en plats för tillväxt med innovation och attraktivt boende. Vision för Sjöbo kommun 2011-2020,” (2010): 3.

⁸⁵ Pär Palmgren, intervju, 17 maj, 2013.

⁸⁶ Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

skapar nämnderna och förvaltningarna sedan verksamhetsspecifika mål.⁸⁷ Framtagandet av övergripande mål och utvecklingsmål involverade politiken, chefer och projektledaren för arbetet, som även diskuterade med nämnder, förvaltningar och kommunstyrelsen. Arbetet följs upp i budgeten.⁸⁸

4.4.4 Helsingborg stad

Helsingborg stad har i varje val sedan 1976 haft en skiftande majoritet och därför har visionen och målen ändrats efter varje val. I det senaste valet förändrades denna trend och nu styr de borgerliga partierna med minoritet. En politisk styrgrupp med de högsta politikerna skapade därför en vision för Helsingborgs stad, *Helsingborg 2035*, som ska gälla fram till 2035. Politikerna bestämde inriktning men involverade cirka 4000-5000 personer såsom tjänstemän, föreningar, byalag och så vidare i arbetet. Utifrån visionen skapar varje parti enskilda övergripande mål som visar hur de ska nå visionen. Därefter sätter nämnderna upp sina mål som baseras dels på visionen och även de övergripande målen från den styrande majoriteten och jobbar in dem i så kallade styrkort. Både *Helsingborg 2035* och partiernas övergripande mål antas sedan av kommunfullmäktige.⁸⁹ Visionen har fem prioriterade områden: den skapande staden, den pulserande staden, den gemensamma staden, den globala staden och den balanserade staden.⁹⁰

⁸⁷ Pär Palmgren, intervju, 17 maj, 2013.

⁸⁸ Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

⁸⁹ Michael Skoog, intervju, 6 maj, 2013.

⁹⁰ Stadsledningsförvaltningen, Helsingborg, ”Ett framgångsrikt Helsingborg – riktlinjer, mål- och resultatstyrning – balanserad styrning 2013,” (2013): 5-6.

5. Undersökning

I kapitlet presenteras empirin och resultatet från de åtta kvalitativt semistrukturerade intervjuerna som genomförts. Utifrån transkriberingarna har relevant och intressant fakta valts ut till studiens analys och den teori studien baserar analysen på.

5.1 Eslövs kommun – Kommunalt handlingsprogram för Eslöv 2011-2014

När Eslöv Kommun tog fram *Kommunalt handlingsprogram för Eslöv 2011-2014* implementerade man inte Sveriges nationella mål på ett medvetet sätt. Antagligen fanns det inte någon åtanke på målen i partiernas valprogram heller, i varje fall inte i Moderaternas. Däremot finns vissa av målen med indirekt i kommunens handlingsprogram.⁹¹

Eftersom en del av målen redan är uppfyllda som exempelvis sysselsättning, finns det ingen mening att jobba för de målen. Kommunen väljer hellre att satsa på andra behov, främst det lokala. Det är bra att det på något sätt finns gemensamma mål i EU, men det är en del av Sveriges nationella mål som inte passar i den kommunala världen. Målen måste vara trovärdiga och lättförståeliga så att kommunen kan se vad som krävs av dem. Det är dessutom svårt att följa de procentsatser som sätts på nationell nivå. Kommunen formulerar sig på andra sätt och de kan inte röra sig med samma schabloner/ procenttal som på nationell nivå. Därmed är det viktigt att bryta ner målen till lokal nivå.⁹² Det är viktigt att kommunen implementerar Sveriges nationella mål eftersom det bland annat är kommunens uppdrag att bygga välfärd i Sverige. Kommunen behöver däremot inte vänta på att EU ska säga att de ska jobba för just de här målen, eftersom de är ganska självklara mål. Kommunens uppdrag är så pass brett och de har andra saker som är viktigare att jobba med.⁹³ Eslövs kommun arbetar på ett förebyggande sätt och bidrar därför indirekt till vissa av Sveriges nationella mål.⁹⁴

⁹¹ Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013 och Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁹² Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013.

⁹³ Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁹⁴ Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013.

Varken Elsa Von Friesen eller Henrik Wöhlecke (M) tror att nämnderna är medvetna om Sveriges nationella mål.⁹⁵ Däremot tycker Elsa Von Friesen att frågorna är viktiga men kommunen försöker ändå inte implementera de som uttalade mål.⁹⁶ Målen är viktiga på så sätt att EU har tagit fram dem och medlemsländerna har anpassat sig efter dem. Om nationen vill att kommunerna ska jobba för målen är det väldigt viktigt att nationen anpassar målen efter kommunen och även att de kommunicerar med kommuner och landsting och inte minst politiken i kommunerna.⁹⁷

Målen är väldigt viktiga men de är svåra att leva upp till. Kommunen äger varken hela problematiken eller ansvaret, men det som ligger inom den kommunala kompetensen är viktig att jobba för. Kommunen jobbar inte specifikt med målen eftersom de inte ingår i deras målflora, men det finns andra sätt man jobbar för dem.⁹⁸

5.2 Sjöbo kommun - Sjöbo – en plats för tillväxt med innovation och attraktivt boende. Vision för Sjöbo kommun 2011-2020

När Sjöbos vision formades var inte Sveriges nationella mål helt fastställda, därför har de inte diskuterat Sveriges nationella mål i framtagandet av Sjöbos vision. När visionen skapades utgick kommunen från vad Sjöbos kommun vill och vad kommunens ansvar är. I efterhand har de jämfört med Sveriges nationella mål och jämfört hur kommunen ligger till på vissa punkter, bland annat genom EU-projektanalys som Kommunförbundet Skåne erbjuder.⁹⁹ EU-samordnaren försöker kontrollera om kommunen har implementerat Sveriges nationella mål, men det beror på vilka mål det handlar om. EU-samordnaren och Europa Direkt kontoret försöker även informera om dem, i syfte till att söka EU-finansiering. Även om EU har formulerat Europa 2020-målen har kommunen redan mycket fokus och ansvar på vissa av de här målen. Kommunerna jämför sig i första hand med andra kommuner i Sverige som ligger nära och inte på Europeisk nivå.¹⁰⁰

⁹⁵ Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013 och Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁹⁶ Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁹⁷ Henrik Wöhlecke, intervju, 8 maj, 2013.

⁹⁸ Elsa Von Friesen, intervju, 2 maj, 2013.

⁹⁹ Frida Lindén, intervju, 8 maj, 2013.

¹⁰⁰ Ibid.

Medvetenheten om Europa 2020-målen finns då de är relevanta för Sjöbos utveckling och eftersom det underlättar ansökningen av EU-finansiering.¹⁰¹ Däremot är medvetenheten varierande beroende på vilka frågor kommunens anställda arbetar med.¹⁰²

Det är viktigt att fokusera på Sveriges nationella mål, dels rent geografiskt hur Sjöbo ligger samt eftersom Sverige är en av medlemmarna i EU och det är då viktigt att kommunen hänger med och påverkar utifrån kommunens synsätt. Däremot får man inte glömma att Sjöbo egentligen är en landsbygdskommun, menar Stefan Lundgren (M). Det är viktigt att Sverige följer Europa 2020-målen om nu EU har beslutat om det. Det är viktigt att kommunen är medvetna om målen eftersom 60 % av beslut som fattas i EU genomsyrar kommunala politiken.¹⁰³

Synen på Sveriges nationella mål är överlag positiv i kommunen eftersom kommunen är för en utveckling i kommunen.¹⁰⁴ Målen känns realistiska.¹⁰⁵ Däremot säger Stefan Lundgren (M):

”Jag tror nog mer på de lokala behoven och den lokala samhällsutvecklingen många gånger innan man tittar på nationens. Nationen är viktig i många andra spel för de övergripande stora frågorna som finns kring infrastruktur med mera, så det är också viktigt att där finns något som håller samman. Men det kan också vara så att vi är på väg till någon regiondelning istället, att man mer jobbar för regionen än nationen.”¹⁰⁶

Att implementera Sveriges nationella mål i kommunens vision kan både vara bra och dåligt. När man sätter kommunens vision kan Frida Lindén tycka det är bra att kommunen arbetar från medborgarna och lokalpolitikerna istället för ovanifrån, eftersom det ibland kan bli tillgjort om kommunen får mål och begrepp från en högre nivå. Självklart måste kommunen anpassa visionen till kommunens verklighet. Man måste förstå innebörden av strategierna för att kunna arbeta för den och inte endast nämna det. Strategin måste bli lokalt förankrad för att det ska få någon effekt. Sveriges nationella mål är jätteviktiga men det fokuserar mycket på tillväxt och

¹⁰¹ Stefan Lundgren, intervju, 2 maj, 2013.

¹⁰² Frida Lindén, intervju, 8 maj, 2013.

¹⁰³ Stefan Lundgren, intervju, 2 maj, 2013.

¹⁰⁴ Ibid.

¹⁰⁵ Frida Lindén, intervju, 8 maj, 2013.

¹⁰⁶ Stefan Lundgren, intervju, 2 maj, 2013.

främst ekonomisk tillväxt. Det blir därför lätt att kommunen missar och prioriterar bort andra viktiga frågor såsom demokrati- och kulturfrågor, vilket medborgarna i längden kan förlora på. Frida Lindén tror också att kommuner och samhällen mår bättre när de fokuserar på sådant som finns utanför Europa 2020-målen. Målen är bra men det är svårt att täcka allt som behövs täckas och det finns andra mål som också är viktiga, så kommunen måste göra en avvägning.¹⁰⁷

5.3 Hässleholm kommun – Övergripande mål och utvecklingsmål för år 2012 – 2015

I framtagandet av Hässleholms kommuns *Övergripande mål och utvecklingsmål för år 2012-2015* har kommunen inte på ett aktivt sätt implementerat Sveriges nationella mål och det finns inte heller några konkreta EU-mål i de övergripande målen.¹⁰⁸ Anledningen är för målen och andra frågor på EU-nivå upplevs för avlägsna och perifera, särskilt för en kommunalpolitiker, eftersom de har helt andra problem att fokusera på. Det går däremot att se en koppling.¹⁰⁹

Det finns indirekta kopplingar till Sveriges nationella mål på olika sätt i kommunens övergripande mål, exempelvis arbetslöshet. Problematiken ligger inte på EU-nivå utan det ligger på lokal nivå och det är efter de lokala problemen kommunen skapar kommunens mål.¹¹⁰ I och med att Sverige är en del av EU måste kommunen ta till sig det som skrivs och sägs om exempelvis målen. Man kan därför fokusera på dem mer i kommunens övergripande mål.¹¹¹

Hässleholms kommun har under 10 år haft en EU-profil och kommunen jobbar för att vara ledande EU-kommun. Kommunen jobbar på olika sätt med EU-frågor, där de tar till sig Sveriges nationella mål. Kommunen arbetar mycket tillsammans med EU-kontor Skåne Nordost, som gjort en sammanställning på hur kommuner ska anpassa sig till Sveriges nationella mål. Kommunen har även en EU-strategi som gäller för hela kommunen och strategin har förhållit sig till frågor på EU-, regional- och lokalnivå. EU-samordnaren försöker på så sätt öka medvetenheten men det är

¹⁰⁷ Frida Lindén, intervju, 8 maj, 2013.

¹⁰⁸ Pär Palmgren, intervju, 19 maj, 2013 och Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

¹⁰⁹ Pär Palmgren, intervju, 19 maj, 2013.

¹¹⁰ Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

¹¹¹ Pär Palmgren, intervju, 19 maj, 2013.

svårt att nå alla eftersom det finns många andra strategier.¹¹² Pär Palmgren (M) menar att målen är viktiga men han säger samtidigt att:

”Alltså det här är naturligtvis något som kommer hit och som läses av några och sen sätts i en hylla om man ska vara riktigt elak, det har jag en känsla av. De enda som jag tror tar det här på riktigt stort allvar, det är väl då vårt Europa Direkt kontor och EU-samordnare och så vidare. de håller ju oss informerade och medvetna om vad vi bör och inte bör, och säga och göra.”¹¹³

Medvetenheten av Sveriges nationella mål i nämnderna är varierande, då antagligen inte alla är medvetna om målen och alla är inte intresserade av dem heller. De nationella målen är relevanta då det delvis delar samma problematik som finns på lokal nivå. Det är därför viktigt att kommunen diskuterar mål som ligger på regional-, nationell- och EU nivå. Sveriges nationella mål kan kännas lite abstrakta och långt borta eftersom problemen ligger på kommunal nivå och kommunen arbetar främst efter den lokala problematiken. Kommunen arbetar för och förhåller sig till de reella målen eftersom det är problem som medför problem och kostnader på kommunal nivå. Kommunen måste hela tiden prioritera vad som är viktigast. Har de möjlighet att tänka i större banor och perspektiv? EU-samordnaren och kommunen kan inte begära att samtliga verksamheter ska utgå från Sveriges nationella mål utan det måste komplettera varandra. Vissa verksamheter tar in EU-perspektivet medan andra är för involverade i deras verksamhets problem och tar därför inte in ytterligare perspektiv.¹¹⁴

Det är svårt att hinna med att arbeta för samtliga mål och det är som sagt en prioriteringsfråga om vilka mål som kommunen ska arbeta för. Therese Almqvist menar att målen är viktiga men kommer det göra någon skillnad om kommunen lägger in de som övergripande mål? Det är själva arbetet att bryta ner målen till faktisk handling som är det viktiga för att förbättra situationen. Hur ska kommunen arbeta för att det ska ge resultat? Det är viktigt att ha med i diskussionen och ta med perspektivet om Sveriges nationella mål när kommunen tar fram de övergripande målen, men de måste utgå från kommunens perspektiv och behov och inte bara

¹¹² Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

¹¹³ Pär Palmgren, intervju, 19 maj, 2013

¹¹⁴ Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

kopiera in formuleringar från dem. Det kan alltid läggas mer fokuset på Sveriges nationella mål och förankra det ännu mer bland medarbetarna men Therese Almqvist menar på att de som är relevanta för kommunen har de med.¹¹⁵

5.4 Helsingborg stad – Helsingborg 2035

I Helsingborg stads framtagande av visionen har kommunen inte diskuterat Sveriges nationella mål.¹¹⁶ Kommunen har inte på något medvetet sätt försökt implementera målen eller hänvisa till dem på något sätt. Det är även tveksamt om något annat styrdokument för Helsingborgs stad har hänvisat till Sveriges nationella mål. Kommunen har utgått från det lokala behovet och därmed inte anpassat sina mål efter Sveriges nationella mål. Målen är realistiska och strategin är så pass allmän så det är svårt för kommunen att vara emot och egentligen jobbar de med dem även om de inte direkt har formulerat sig efter dem. Kommunen jobbar alltså indirekt eftersom vissa mål stämmer överrens med varandra. Det som sker på EU-nivå påverkas nästan alla av och det som kommunen kan plocka ner till sin nivå, fanns redan där innan strategin skapades.¹¹⁷

Samtliga Sveriges nationella mål är viktiga och Sverige måste förbättras på alla dessa mål. Helsingborg 2035 utgår från hållbarhetstermer som ekologiskt-, socialt-, och ekonomiskt hållbart, vilket kan kopplas till Sveriges nationella mål. Kommuner måste tänka utöver sin kommun eftersom de jobbar mycket i regioner. Helsingborg har bland annat en energistrategi, utöver den övergripande visionen, som följer regionens mål och som innehåller Europa 2020-mål.¹¹⁸ Helsingborgs stad har varit med och diskuterat i olika EU-nätverk bland de skånska kommunerna samt det interna, om hur de ska implementera Europa 2020-strategin.¹¹⁹

Det finns mycket politikerna måste ta in, såsom direktiv och strategier och politikerna måste påminna sig om vad som är viktigt. Vad sägs på nationell- och EU-nivå? Kommunen borde haft Sveriges nationella mål uppe mer och fokuserat mer på

¹¹⁵ Therese Almqvist, intervju, 8 maj, 2013.

¹¹⁶ Michael Skoog, intervju, 6 maj, 2013.

¹¹⁷ Mathias Johansson Perttu, intervju, 6 maj, 2013.

¹¹⁸ Michael Skoog, intervju, 6 maj, 2013.

¹¹⁹ Mathias Johansson Perttu, intervju, 6 maj, 2013.

dem, men det är ju framförallt ett ansvar för de styrande men även alla verksamheter.¹²⁰

Politikerna ska först och främst ta hänsyn till medborgarna i kommunen och vad som är bäst för kommunen. Det är dock viktigt att de tar hänsyn till vad som står i det nationella reformprogrammet. Kommunen kan däremot inte arbeta för allt som står i det nationella reformprogrammet eftersom det ligger på nationellt ansvar. Det som händer på nationell plan är för långt bort från kommunen och kommunerna jobbar mer på saker som ligger nära dem, alltså lokalt och regionalt. Politikerna måste balansera staden. Är det viktigt att använda samma begrepp som Sveriges nationella mål och göra dem mer kända som styrdokument eller är det viktigt att jobba med de saker som står? Det viktiga är vad politiken i kommunen har sagt och det är det vi ska jobba för.¹²¹ Mathias Johansson Perttu säger:

”Vi kan ju inte hitta på andra mål bara för att det har kommit på EU-nivå om man säger så.”¹²²

Det finns många olika nivåer Sverige hela tiden måste jobba på: Sverige kontra Bryssel; Skåne kontra Stockholm. Det är bättre att kommunen får tolka om målen till sin nivå och formulera det på deras sätt. Det Mathias Johansson Perttu menar med citatet ovan är att kommunen inte kan skapa nya mål, som är irrelevanta för kommunen, bara för att de kommer från EU-nivå.¹²³ Det finns flera olika dokument kommunen ska förhålla sig till. Trots att målen bryts ner från Sveriges nationella mål till regional nivå och sedan till lokal nivå blir de svåra att förhålla sig till.¹²⁴

Både Michael Skoog (S) och Mathias Johansson Perttu tror att det förmodligen är en begränsad skara som känner till Sveriges nationella mål inom kommunens nämnder.¹²⁵ Nämnderna hanterar antagligen strategin som en flerårsplan som kommer uppifrån och sen känner väl de flesta inte till den.¹²⁶ Mathias Johansson Perttu jobbar inte aktivt med Sveriges nationella mål och försöker inte heller implementera dem på

¹²⁰ Michael Skoog, intervju, 6 maj, 2013.

¹²¹ Mathias Johansson Perttu, intervju, 6 maj, 2013.

¹²² Ibid.

¹²³ Ibid.

¹²⁴ Ibid.

¹²⁵ Mathias Johansson Perttu, intervju, 6 maj, 2013 och Michael Skoog, intervju, 6 maj, 2013.

¹²⁶ Mathias Johansson Perttu, intervju, 6 maj, 2013.

något sätt. Medvetenheten finns däremot när kommunen skriver ansökningar för EU-finansiering.¹²⁷

¹²⁷ Mathias Johansson Perttu, intervju, 6 maj, 2013.

6. Analys

I det här kapitlet analyseras studiens resultat tillsammans med valda teorier samt metod, för att på bästa sätt svara på studiens syfte och frågeställning.

6.1 Bakgrund om implementering av Sveriges nationella mål i kommunernas övergripande mål/ visioner

Från intervjuerna kan man se ett mönster av att ingen av kommunerna på ett aktivt eller medvetet sätt har implementerat Sveriges nationella mål i deras övergripande mål/ vision. Kommunerna har inte gjort formuleringar som stämmer överrens med Sveriges nationella mål. Det som däremot är gemensamt i alla kommuner är att vissa av Sveriges nationella mål genomsyrar kommunernas övergripande mål och visioner. Sjöbo kommun utmärker sig på denna punkt av den orsaken att kommunens vision var klar innan Sveriges nationella mål var färdigställda. Sjöbo blir även unik på denna punkt eftersom de i efterhand medvetet återkopplar Sveriges nationella mål till visionen. Hässleholm utmärker sig då de förhåller sig till EU-frågor genom sina EU-resurser i kommunen och deras EU-strategi, där Sveriges nationella mål lyfts fram.

6.2 Anledning till implementeringsproblem – Intressefråga

Kommunernas medvetenhet om Sveriges nationella mål är väldigt varierande både mellan kommunerna och mellan kommunernas nämnder och förvaltningar. Det framgår egentligen att de flesta inte känner till dem särskilt mycket. Problemet grundar sig i att beslut som fattas på en central nivå inte är av särskilt stort intresse för kommunen, eftersom det inte direkt gynnar kommunen. Det kommunala intresset ligger i att främja den lokala befolkningen och därför tillämpar kommunerna inte i första hand strategier som kommer från centralnivå, som inte direkt har en koppling till de lokala problemen. Kommunen har hög representativitet och som Sannerstedt belyser kan kommunen motsätta sig beslut som fattas på den centrala nivån eftersom

de i första hand intresserar sig för den lokala demokratin.¹²⁸ Det handlar alltså om kommunens intressen och egenskaper. I Sjöbo kommun är intresset att främst jämföra sig med kommuner som ligger så nära som möjligt och att inte i första hand jämföra med organisationer på högre nivåer. Kommunerna jobbar hellre mot regionen än nationen eftersom det upplevs som att det ligger närmare det lokala behovet och intresset och därför hamnar Sveriges nationella mål i skymundan.

Studien syftar till att se gemensamma drag och även drag som särskiljer kommunerna. Som nämnt tidigare sticker Sjöbo kommun ut eftersom de i efterhand försöker kontrollera Sveriges nationella mål med den övergripande visionen. Detta kan tyda på att Sjöbo har ett större intresse för överordnade mål, särskilt EU-mål. I viss utsträckning har också Hässleholm kommun ett större intresse av Sveriges nationella mål eftersom de jobbar för att vara en EU-kommun. Hässleholm använder sig av EU-resurserna i kommunen och EU-strategin de har satt upp. På så sätt jobbar de för Sveriges nationella mål. Däremot är det möjligt att intresset ligger mer hos de som verkligen arbetar med EU-frågor. Politikerna och andra tjänstemän tar till sig informationen men det finns inte direkt något intresse hos politikerna och tjänstemännen, vilket kan bero på att målen känns avlägsna för kommunerna. Skulle Hässleholms kommun haft samma medvetenhet om de inte skulle haft en Europaprofil?

EU-finansieringen i sin tur är också ett sätt att bidra till att EU och Sverige når sina mål. Genom att kommunerna söker EU-finansiering till olika projekt påminns de om målen. Därför kan man dra slutsatsen att ju mer kommunen arbetar för att söka EU-finansiering till olika projekt, ju större är intresset för Sveriges nationella mål. Däremot kan det fortfarande vara så att det endast är de som skriver ansökan om bidrag som blir medvetna om målen.

6.3 Anledning till implementeringsproblem - Resurs- och prioriteringsfråga

Det kan konstateras att Sveriges nationella mål är viktiga och kommunen måste ta hänsyn till det som sägs på nationell nivå, men som Eslövs kommun menar, kan inte

¹²⁸ Sannerstedt, Implementering, 37-38.

kommunerna röra sig med samma siffror som de gör på högre plan. Målen måste därför brytas ner så att de blir realistiska för kommunerna att arbeta för.

Fokuset ligger inte på att formulera sig efter EU:s eller Sveriges termer eftersom det viktiga är att kommunen utefter det lokala behovet förebygger problemen som finns på EU-nivå. Kommunerna jobbar efter sin förmåga. Det viktiga är inte att nämna konkreta begrepp, utan kommunen ska också kunna bidra till dem och arbeta för dem. Kommunerna har inte möjlighet att arbeta med allt som nämns i Sveriges nationella mål. Kommunerna måste väga vilka mål som är viktigast eftersom det finns så pass många olika mål och strategier för kommunen att förhålla sig till. Det blir en prioriteringsfråga för kommunerna. Det är lätt att kommunerna prioriterar bort viktiga lokala frågor om de fokuserar för mycket på överordnade strategier, såsom Sveriges nationella mål. Kommunerna behöver inte implementera Sveriges nationella mål direkt i kommunens övergripande vision/ mål eftersom kommunerna inte tror att det kommer göra någon skillnad, utan istället riskerar de att prioritera bort viktiga lokala behov, något som drabbar medborgaren och den lokala demokratin. Återigen ser vi att medborgarnas behov kommer före överordnade strategier.

Som Sannerstedt säger är det möjligt att beslutsfattaren, staten i detta fall, endast vill att kommunerna utifrån kommunernas resurser, gör så gott de kan när de arbetar för målen.¹²⁹ Staten vill få en lokal förankring på arbetet med Sveriges nationella mål och de uttrycker att det är viktigt att den lokala nivån också arbetar för målen, men i vilken utsträckning framgår inte lika tydligt.

Kommunerna har inte tillräckligt med resurser, såsom tid, eller möjlighet att kunna implementera och jobba för alla strategier och mål som finns, utan det är en prioriteringsfråga om vilka strategier man kan applicera på kommunal nivå. Även om målen bryts ner till lokal nivå har kommunen flera olika dokument att förhålla sig till och Sveriges nationella mål är därför svåra att förhålla sig till också. Kommunernas argument för att de har många uppgifter stärks med Bäckes et al. teori om att kommunen har många uppgifter. Eslöv kommun utmärker sig också eftersom de inte har en tillsatt EU-samordnare. Eftersom den EU-ansvariga i Eslövs kommun har många andra uppgifter utöver EU-frågor kan detta vara en möjlig anledning till att man inte har tid eller tillräckliga resurser för att fokusera på överordnade strategier såsom Sveriges nationella mål.

¹²⁹ Sannerstedt, Implementering, 36.

6.4 Representativitet och funktion – lokal demokrati

Det som genomsyrar kommunernas tankar är att kommunerna först och främst väljer att satsa på det lokala behovet i stället för det nationella. Kommunerna utgår från medborgaren i första hand när de sätter de övergripande målen/ visionerna i kommunen. Detta är en anledning som kommunerna använder sig av när de säger att de inte har anpassat kommunens övergripande mål/ vision till Sveriges nationella mål. Som regeringsformens portalparagraf pekar på ska den offentliga makten utgå från folket, vilket delvis förverkligas genom kommunalt självstyre. Detta är något som kommunerna håller sig till. Kommunerna är medvetna om att inte utesluta medborgarens representativitet och behov på grund av att den nationella nivån vill att kommunerna arbetar mer specifikt för målen, men kan kommunerna använda detta som en bortförklaring för att inte ta till sig Sveriges nationella mål när man skapar kommunens övergripande mål/ vision?

Kommunerna menar att Sveriges nationella mål är allmänt formulerade och många av Sveriges nationella mål är mål som kommunen också har. Alltså, samma problematik som finns på EU-nivå ligger även till grund för den lokala nivån och kommunerna behöver därmed inte invänta på att EU ska göra en strategi för att jobba för målen. Kommunerna jobbar därmed förebyggande för problem som också kan finnas på nationell nivå, utan att ha tagit hänsyn till Sveriges nationella mål. Det konstaterades att kommunerna inte har hela ansvaret för att implementera och jobba för samtliga mål, men man bör jobba för det då det ligger inom kommunen kompetens.

Trots att medvetenheten är varierande tycker kommunerna att Sveriges nationella mål är viktiga att jobba för även om de inte direkt implementerar dem i kommunens övergripande mål/vision. Om nationen vill att kommunerna ska jobba för målen ska man försöka göra det. Men målen ska anpassas efter kommunens förmåga och verklighet och vara övertygande för kommunen. Eslövs kommun menar att det är viktigt att göra kommuner och landsting medvetna om Sveriges nationella mål om nationen vill att alla nivåer ska arbeta med målen. Om nationen inte bryter ner målen till lokal nivå och är tydliga med vilka mål kommunen kan arbeta för, är det svårt för kommunen att arbeta för målen. Sjöbo kommun anser däremot att det är viktigt att även kommunerna följer vad som sägs på de högre nivåerna eftersom de då kan försöka påverka beslut efter kommunens synsätt. Frågan uppkommer om vems ansvar

det är att anpassa och implementera målen efter det lokala behovet samt göra kommunerna medvetna om att målen finns, är det kommunernas eller nationens ansvar?

Kommunerna återkommer däremot alltid till det lokala behovet. Detta argument förstärks med Bäck et al. teori om att kommunerna har hög representativitet och den lokala självstyrelsen är viktig för demokratin. Det lokala behovet och medborgaren är det som är viktigast för kommunen och det är det som ligger närmast till hands när kommunerna sätter upp deras övergripande vision/ mål. Kommunen arbetar för de problem som kommunen själv har eftersom det skapar kostnader på kommunal nivå. Kommunerna väljer alltså att jobba lokalt innan de jobbar för nationen eller EU.

7. Slutsats

I detta kapitel sammanfattas undersökningens resultat utifrån frågeställning, syfte och analys. Författaren kommer dra egna slutsatser och besvara studiens frågeställning. En diskussion om uppsatsens giltighet förs och kapitlet avslutas med att ge förslag på vidare forskning.

I uppsatsens inledande kapitel diskuterades Sveriges regerings syn på att det är viktigt att den lokala nivån integrerar och genomför delar av Sveriges nationella mål. Syftet med uppsatsen var att öka förståelsen för hur de undersökta kommunernas inställning till implementering av Sveriges nationella mål är. En fallstudie gjordes på fyra olika kommuner för att undersöka följande frågeställning:

- Vilken inställning har de undersökta kommunerna till implementering av Sveriges nationella mål?

För att besvara frågeställningen har studien i analysen diskuterat den utvalda empirin tillsammans med de valda teorierna om anledningar till implementeringsproblemet, vikten av kommunalt självstyre och kommunens representativitet och uppgifter.

Kommunerna ställer sig överlag positivt till strategin eftersom en del av problemen även finns på lokal nivå. Däremot kan studien dra som slutsats att om EU:s problem inte skulle genomsyrat kommunens egen problematik, skulle antagligen ingen av kommunerna arbetat för målen. Medvetenheten för målen skulle då varit ännu mindre.

Uppsatsen har kommit fram till att kommunerna täcker upp Sveriges nationella mål bra i deras översiktliga mål/ vision, trots att de inte på ett medvetet sätt har implementerat dem. Kommunernas övergripande mål/ vision sammanstämmer med delar av Sveriges nationella mål på grund av en tillfällighet, då kommunerna delar samma problematik som EU. En generell slutsats som kan dras är att det handlar om en intressefråga. Alla är inte intresserade av vad som händer på högre nivåer, utan är mer intresserad av det som händer på lokal nivå. I Sjöbos och Hässleholms fall ser det annorlunda ut och varför intresset är större i just dessa kommuner är svårt att avgöra eftersom det krävs ytterligare undersökning för att ta reda på varför det är så.

Det är möjligt att spekulera i att det är en intressefråga som spelar roll. Särskilt Sjöbo kommun men även till viss del Hässleholm kommun har blivit medvetna om att det finns en koppling mellan Sveriges nationella mål och det lokala problemet. De försöker därmed medvetet jämföra målen med kommunens vision/ mål. I Hässleholm är antagligen anledningen till detta främst eftersom kommunen jobbar för att vara en ledande kommun i EU-frågor. Förmodligen skulle inte intresset och arbetet för Sveriges nationella mål vara lika stort om kommunen inte satsade på EU-frågor, då det mestadels verkar vara de som verkligen arbetar med EU-frågor som är insatta i Sveriges nationella mål.

Kommunen prioriterar vilka mål som är viktiga för kommunen att arbeta för utefter resurs- och kompetensförmåga. För att kommunerna inte ska prioritera bort Sveriges nationella mål och för att regeringen ska få en bra implementering av dessa mål, måste regeringen informera om målen samt vara tydligare med vilka mål kommunerna kan arbeta för. Kommunerna måste på samma gång själva ta ansvar och hålla koll på vad som händer på nationell nivå. Kommunerna måste dessutom ta ansvar och öka intresset för EU-finansiering, eftersom det bidrar till Sveriges nationella mål, samtidigt som kommunerna får finansiering till olika projekt.

Sammanfattningsvis måste Sveriges nationella mål ha bra lokal förankring för att kommunerna ska vilja implementera Sveriges nationella mål. Sveriges nationella mål hamnar därmed i skymundan hos kommunerna då samtliga kommuner först och främst utgår från det lokala behovet och har svårt att relatera till de av EU uppsatta målen, oavsett om kommunen har eller inte har ett intresse för Sveriges nationella mål.

7.1 Forskningens giltighet och förslag på vidare forskning

Under uppsatsens gång argumenteras studiens giltighet och studiens giltighet anses vara tillförlitligt eftersom resultaten är förhållandevis lika i kommunerna.

Forskning om EU:s strategier och även forskning på hur den lokal nivå tar till sig den här sortens strategier, är områden som bör utforskas mer. Det kan vara relevant att forska vidare om hur man inom kommunens olika förvaltningar och nämnder arbetar för EU:s strategier. Dessutom kan det vara nödvändigt att forska ytterligare

om anledningen till varför Sjöbo och Hässleholms kommun sticker ut när det kommer till EU-frågor. Ytterligare områden som behövs utforskas är hur kommuner och regioner samarbetar för överordnade strategier.

8. Referenslista

8.1 Böcker

Bell, Judith. Introduktion till forskningsmetodik. Lund: Studentlitteratursida, upplaga 4, 2006.

Bratt, Leif. Kommunen – introduktion för förtroendevalda. Lund: Studentlitteratur, 2010.

Bryman, Alan. Kvalitet och Kvantitet i samhällsvetenskaplig forskning. Lund: Studentlitteratur, 1997.

Bäck Henry, Larsson Torbjörn och Erlingsson Gissur O. Den svenska politiken – struktur, processer och resultat. Malmö: Liber, upplaga 3, 2011.

Eliasson, Annika. Kvantitativ metod från början. Lund: Studentlitteratur, upplaga 2:4, 2006.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik och Wängnerud, Lena. Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad. Stockholm: Norstedts Juridik, upplaga 2:4, 2004.

Jacobsen, Dag I. Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen. Lund: Studentlitteratur, 2002.

Kvale, Steinar och Brinkmann, Svend. Den kvalitativa forskningsintervjun. Lund: Studentlitteratur, upplaga 2:3, 2009.

Lundquist, Lennart J. Etik och förvaltning. I Bo Rothstein (red). Politik som organisation – förvaltningspolitikens grundproblem. Stockholm, SNS Förlag, upplaga 3, 2001.

Sannerstedt, Anders. Implementering – hur politiska beslut genomförs i praktiken. I Rothstein, Bo (red). Politik som organisation – förvaltningspolitikens grundproblem. Stockholm: SNS förlag, upplaga 3, 2001.

8.2 Artiklar/ rapporter

Bengtsson, Mats och Karlsson, David. ”Demokratins svängrum. Lokalpolitikens roll i den specialreglerade verksamheten.” School of Public Administration/ Förvaltningshögskolan (2012): 1-106. Hämtad 22 maj 2013.

URL: <http://hdl.handle.net/2077/30506>

Europeiska Kommissionen. ”Meddelande Kommissionen Europa 2020 - En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.” Bryssel KOM (2010) 2020 slutlig: 1-34.

Heichlinger, Alexander, Määttä, Seppo och Unfried, Martin. ”Mid-Term Review of the Lisbon Strategy: Regional and Local Players Need to Step Up Their Involvement.” EIPAScope 2 (2005): 47-52. Hämtad: 22 maj 2013.

URL: <http://aei.pitt.edu/5951/>.

Nartisa, Ieva, Putans, Romans och Muravska, Tatjana. ”Strategic Planning and Management in Public and Private Sector Organizations in Europe: Comparative Analysis and Opportunities for Improvement.” European Integration Studies No 6 (2012): 240-248. Hämtad 22 maj 2013.

DOI: <http://dx.doi.org/10.5755/j01.eis.0.6.1538>.

Regeringskansliet. ”Sveriges nationella reformprogram 2012: Europa 2020 – EU:s strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.” Statsrådsberedningen (2012): 1-88.

Strautmanis, Normunds och Rozite, Maija. “Assessment of European Union’s Regional Policy at the Level of Local Municipality: Case study of selected neighbourhoods in Riga.” European Integration Studies (Kaunas University of Technology) No 6 (2012): 168-176. Hämtad: 22 maj 2013.

DOI: 10.5755/j01.eis.0.6.1482.

Sveriges Kommuner och Landsting. "EU i Lokalpolitiken – En undersökning av dagordningar från kommuner, landsting och regioner." Stockholm: Sverige kommuner och landsting (SKL) (2010): 1-44.

Westholm, Erik och Lindahl, Karin B. "The Nordic welfare model providing energy transition? A political geography approach to the EU RES directive." Energy Policy 50 (2012): 328-335. Hämtad 21 maj, 2013.

URL: <http://dx.doi.org.ludwig.lub.lu.se/10.1016/j.enpol.2012.07.027>.

Wolkinger, Birgitte, Steininger Karl W., Damm Andrea , Schleicher Stefan, Tuerk Andreas , Grossman Wolf , Tatzber Florian och Steiner Daniel. "Implementing Europe's climate targets at the regional level." Climate Policy 12:6 (2012): 667-689. DOI: 10.1080/14693062.2012.669096

Zerbinati, Stefania."Europeanization and EU funding in Italy and England. A comparative local perspective." Journal of European Public Policy 11: 6 (2004): 1000, 1016-1017. Hämtad 21 maj, 2013. DOI: 10.1080/1350176042000298075.

8.3 Elektroniska Källor

Eslöv Kommun. "Kommunalt handlingsprogram för Eslöv 2011-2014." senast uppdaterad 20 mars 2012, hämtad 5 maj 2013. (PDF)

<http://www.eslov.se/kommunpolitik/politik/sastyrsvskommun/kommunalhandlingsprogramforeslov20112014.7252.html>.

Europeiska kommissionen. "Europa 2020 i korthet." Senast uppdaterad 6 juni 2012, hämtad 2 april 2013.

http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_sv.htm.

Regeringskansliet. "Den lokala nivån – kommuner." Senast uppdaterad 24 april 2013, hämtad 26 maj 2013.

<http://www.regeringen.se/sb/d/505/a/3038>.

Regional Utveckling, Region Skåne. ”Indelning av delregioner Skåne.” Senast uppdaterad 15 juni 2010, hämtad 16 maj 2013.

<http://www.skane.se/upload/Webbplatser/Strukturbild/Underlag%20%C3%B6vrigt/IoA29.pdf>

Sjöbo kommun. ”Vision för Sjöbo kommun 2011-2020.” Senast uppdaterad 11 juli 2011, hämtad 24 april 2013.

<http://www.sjobo.se/kommun-och-politik/kommunens-organisation/mal-och-vision/>.

Sveriges Kommuner och Landsting. ”Kommungruppsindelning.” Senast uppdaterad 5 mars 2013, hämtad 16 maj 2013.

http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/fakta_om_kommuner/kommungruppsindelning

Sveriges Kommuner och Landsting. ”Kommungruppsindelning – indelning 2011.” Senast uppdaterad 5 mars, 2013, hämtad 16 maj 2013. (Exceldokument)

http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/fakta_om_kommuner/kommungruppsindelning

Sveriges Kommuner och Landsting. ”Så styrs en kommun.” Senast uppdaterad 15 april 2013, hämtad 19 maj 2013.

http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/sa_styrs_en_kommun.

8.4 Muntliga referenser

Almqvist, Therese. Intervju, (telefon). 8 maj, 2013.

Johansson Perttu, Mathias. Intervju, (möte). 6 maj, 2013.

Lindén, Frida. Intervju, (möte). 8 maj, 2013.

Lundgren Stefan. Intervju, (telefon). 2 maj, 2013.

Palmgren, Pär. Intervju, (telefon). 19 maj, 2013.

Skoog, Michael. Intervju, (möte). 6 maj, 2013.

Von Friesen, Elsa. Intervju, (möte). 2 maj, 2013.

Wöhlecke, Henrik. Intervju, (telefon). 8 maj, 2013.

8.5 Övriga referenser

Kommunstyrelsen, Sjöbo kommun. ”Sjöbo-en plats för tillväxt med innovation och attraktivt boende. Vision för Sjöbo kommun 2011-2020.” (2010): 1-11.

Larsson, Torbjörn, och Europaparlamentet, informationskontoret i Sverige. ”EU, Zlatan och hästarna – Hur funkar det?” Europeiska Unionen, (2012): 1-56.

SFS 1974:152. Kungörelse om beslutad ny regeringsform. Stockholm, Justitiedepartementet L6.

Stadsledningsförvaltningen, Helsingborg. ”Ett framgångsrikt Helsingborg – riktlinjer, mål- och resultatstyrning – balanserad styrning 2013.” (2013): 1-22.

9. Appendix

9.1 Bilaga 1: Sveriges nationella mål

1. Sysselsättningsmålet

”Att eftersträva en höjning av sysselsättningsgraden till väl över 80 procent för kvinnor och män i åldrarna 20–64 till år 2020. Höjningen ska främst ske i grupper med en svag förankring på arbetsmarknaden, såsom unga och utrikes födda, och genom att motverka långa tider utan arbete. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män ska minska genom en ökning av kvinnors sysselsättningsgrad.”¹³⁰

2. Utbildningsmålet

*” - Att andelen 18–24-åringar som inte avslutat gymnasiestudier och som inte studerar ska vara mindre än 10 procent 2020.
- Att andelen 30–34-åringar som har minst en tvåårig eftergymnasial utbildning ska uppgå till 40–45 procent 2020.”¹³¹*

3. Målet för ökad social delaktighet

”Att öka den sociala delaktigheten genom att minska andelen kvinnor och män 20–64 år som är utanför arbetskraften (utom heltidsstuderande), långtidsarbetslösa eller långtidssjukskrivna till väl under 14 procent 2020.”¹³²

4. Forskning- och utvecklingsmål

”Att offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling ska uppgå till ungefär 4 procent av BNP 2020.”¹³³

¹³⁰ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 58.

¹³¹ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 59.

¹³² Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 60.

¹³³ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 62.

5. Klimat- och energimål

”På klimat- och energiområdet är Sveriges nationella mål redan fastställda (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, rskr. 2008/09:300, och prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25, rskr. 2008/09:301). Sverige ska enligt EU:s ansvarsfördelning minska utsläppen av växthusgaser med 17 procent 2020 jämfört med 2005 vilket motsvarar ca 31 procent jämfört med 1990. Sveriges nationella klimatmål är att våra utsläpp bör vara 40 procent lägre 2020 än utsläppen 1990. Målet gäller för de verksamheter som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter inom EU (EU-ETS). Målet ska nås genom inhemska åtgärder och med hjälp av insatser i andra EU länder eller genom flexibla mekanismer som Clean development mechanism (CDM). Sverige har också åtagit sig att andelen förnybar energi ska öka till 49 procent 2020. Det nationella målet är satt till minst 50 procent av den totala energianvändningen 2020. Riksdagen har dessutom beslutat om ett mål för energieffektivitet, uttryckt som en minskad energiintensitet med 20 procent till 2020 jämfört med 2008.”¹³⁴

¹³⁴ Regeringskansliet, ”Sveriges nationella reformprogram,” 63.

9.2 Bilaga 2: Intervjufrågor till politiker

Datum:

Namn:

Titel och Parti:

1. I vilken utsträckning har du deltagit i framtagandet av kommunens övergripande mål?
2. Arbetade man aktivt med (haft i åtanke) de nationella Europa 2020 målen när man tog fram kommunens övergripande mål? Hur stor del av framtagandet av målen genomströmdes av de nationella Europa 2020 målen? Vad är anledningen till detta?
3. Har man implementerat de nationella Europa 2020 målen i kommunens övergripande mål? Vilka mål? Varför just dessa?
4. På vilket sätt arbetade man fram de övergripande målen och hur implementerade man de nationella Europa 2020 målen?
5. Är det några speciella mål av de nationella Europa 2020 målen ni anser vara mer eller mindre viktiga för kommunen? Vilka? Varför just dem?
6. Hur vill du beskriva resultatet av era insatser till att arbeta för de nationella Europa 2020 målen?
7. Tycker du att fokuset på de nationella Europa 2020 målen i framtagandet av kommunens övergripande mål var lagom eller kan du i efterhand önska att det lades mer eller mindre fokus på de nationella målen? Varför?
8. Diskuterade man aktivt med ansvarig person för EU-frågor (ex. EU-samordnare) när man tog fram de kommunövergripande målen? Varför/ varför inte?
9. När nämnderna/ staberna sedan tar fram sina egna mål, vet man då att de kommer att arbeta för de nationella Europa 2020 målen? Hur kontrollerar man detta? *Om nej*: är det då inte viktigt att man implementerar målen i kommunens övergripande mål då?
10. Är nämnderna medvetna om de nationella Europa 2020 målen?
11. Anser du utifrån din yrkesroll att det är viktigt att man implementerar de nationella Europa 2020 målen i de översiktliga målen? Varför?

12. Strävar kommunen efter att öka implementeringen av den nationella Europa 2020 målen i kommunen vid nästa framtagning av kommun övergripande målen, varför/ varför inte? Eller...Vill man ta bort och satsa mer på lokala behov vid nästa framtagning av kommunövergripande mål? Varför vill man detta?
13. Hur ser man på det nationella Europa 2020 arbetet i kommunen, positiv eller negativ syn? På vilket sätt? Svåra för kommunen att jobba för? Varför?
14. Arbetar man aktivt för de nationella Europa 2020 målen i kommunen utöver den övergripande strategin? Hur?
15. Har man implementerat de nationella Europa 2020 målen i kommunen utöver den övergripande strategin?
16. Har kommunen lagt upp en annan strategi för de nationella Europa 2020 målen?
17. Vem jobbar för målen i kommunen? Hur kontrolleras detta?
18. Ser man några problem med de nationella Europa 2020 målen? T.ex. överordnade.
19. Hur involverade är kommunerna i EU arbetet med nationella mål? Har kommunerna någon chans att påverka? I så fall hur? Kan det göras på annat sätt?
20. Hur viktigt anser kommunen att den nationella Europa 2020 strategin är för dem?
21. Är kommunen motiverade att jobba för de nationella Europa 2020 mål?
22. Har du något att tillägga eller fråga om innan vi avslutar intervjun?

9.3 Bilaga 3: Intervjufrågor till EU-samordnare/ EU-ansvarig

Namn:

Titel:

Datum:

1. I vilken utsträckning har du deltagit i framtagandet av kommunens övergripande mål?
2. Har man implementerat de nationella Europa 2020 målen i kommunens övergripande mål? Vilka mål? Varför just dessa?
3. På vilket sätt arbetade man fram de övergripande målen och hur implementerade man de nationella Europa 2020 målen?
4. Är det några speciella mål av de nationella Europa 2020 målen ni anser vara mer eller mindre viktiga för kommunen? Vilka? Varför just dem?
5. Hur vill du beskriva resultatet av era insatser till att arbeta för de nationella Europa 2020 målen?
6. Anser du utifrån din yrkesroll att det är viktigt att man implementerar de nationella Europa 2020 målen i de översiktliga målen? Varför?
7. Tycker du att fokuset på de nationella Europa 2020 målen i kommunens övergripande mål är lagom eller kan du önska att det lades mer eller mindre fokus på de nationella målen?
8. Diskuterade man aktivt med ansvarig person för EU-frågor (ex. EU-samordnare) när man tog fram de kommunövergripande målen? Varför/ varför inte?
9. När nämnderna/ staberna sedan tar fram sina egna mål, vet man då att de kommer att arbeta för de nationella Europa 2020 målen? Hur kontrollerar man detta? *Om nej:* är det då inte viktigt att man implementerar målen i kommunens övergripande mål?
10. Är nämnderna medvetna om de nationella Europa 2020 målen?
11. Strävar kommunen efter att öka implementeringen av den nationella Europa 2020 målen i kommunen vid nästa framtagning av kommunens övergripande

- målen, varför/ varför inte? Vill man ta bort och satsa mer på lokala behov vid nästa framtagning av kommunövergripande mål? Varför vill man detta?
12. Jobbar du aktivt med de nationella Europa 2020-frågorna och försöker implementera dem i kommunen?
 13. Hur ser man på det nationella Europa 2020 arbetet i kommunen, positiv eller negativ syn? På vilket sätt? Svåra för kommunen att jobba för? Varför?
 14. Arbetar man aktivt för de nationella Europa 2020 målen i kommunen utöver den övergripande strategin? Hur?
 15. Har man implementerat de nationella Europa 2020 målen i kommunen utöver den övergripande strategin?
 16. Har kommunen lagt upp en annan strategi för de nationella Europa 2020 målen?
 17. Ser man några problem med de nationella Europa målen? T.ex. överordnade.
 18. Hur involverade är kommunerna i EU arbetet med nationella mål? Har kommunerna någon chans att påverka? I så fall hur? Kan det göras på annat sätt?
 19. Hur viktigt anser du det är att implementera den nationella Europa 2020 strategin i kommunen?
 20. Är kommunen generellt motiverad till att jobba för de nationella Europa 2020 mål?
 21. Har du något att tillägga eller fråga om innan vi avslutar intervjun?